

Briselē, 2023. gada 19. aprīlī
(OR. en)

7993/23

Starpiestāžu lieta:
2021/0214(COD)

CODEC 543
ENV 333
CLIMA 178
UD 71
FISC 53
ECOFIN 308
PE 34

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu (OIM) – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2023. gada 17.–20. aprīlis)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā.

Šajā sakarā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas (ENVI) priekšsēdētājs Pascal CANFIN (RE, FR) ENVI vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 266) minētajā regulas priekšlikumā, par kuru Mohammed CHAHIM (S&D, NL) bija sagatavojis ziņojuma projektu. Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Citi grozījumi netika iesniegti.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2023. gada 18. aprīlī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 266) minētajā regulas priekšlikumā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2023)0100

Oglekļa ievēdkorekcijas mehānisms

Eiropas Parlamenta 2023. gada 18. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu (COM(2021)0564 – C9-0328/2021 – 2021/0214(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0564),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 192. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0328/2021),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 8. decembra atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2022. gada 28. aprīļa atzinumu²,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2022. gada 20. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Attīstības komitejas, Ekonomikas un monetārās komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A9-0160/2022),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju³;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj,

¹ OV C 152, 6.4.2022., 181. lpp.

² OV C 301, 5.8.2022., 116. lpp.

³ Ar šo nostāju aizstāj 2022. gada 22. jūnijā pieņemtos grozījumus (OV C 32, 27.1.2023., 320. lpp.).

būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2023. gada 18. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/..., ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C 152, 6.4.2022., 181. lpp.

² OV C 301, 5.8.2022., 116. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2023. gada 18. aprīļa nostāja.

tā kā:

- (1) Komisija savā 2019. gada 11. decembra paziņojumā “Eiropas zaļais kurss” (“Eiropas zaļais kurss”) ir izklāstījusi jaunu izaugsmes stratēģiju. Šīs stratēģijas mērķis ir pārveidot Savienību par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā, **vēlākais**, 2050. gadā vairs nebūs neto emisiju (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Eiropas zaļā kursa mērķis ir aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labklājību no riska faktoriem un ietekmes, kas saistīti ar vidi. Vienlaikus arī jāpanāk, lai šāda pārkārtošanās būtu taisnīga un iekļaujoša un lai neviens nebūtu atstāts novārtā. Tāpat Komisija savā 2021. gada 12. maija paziņojumā “Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem. ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns” paziņoja, ka tā grasās popularizēt attiecīgos instrumentus un stimulus nolūkā labāk īstenot Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktā nostiprināto principu “piesārņotājs maksā” un pilnīgi izskaust to, ka piesārņošana neko nemaksā, lai maksimāli palielinātu sinerģiju starp dekarbonizāciju un nulles piesārņojumu.
- (2) Parīzes nolīgums⁴, kas 2015. gada 12. decembrī pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC), stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī. Parīzes nolīguma Puses ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. **2021. gada 13. novembrī pieņemtajā Glāzgovas klimata paktā arī UNFCCC Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma Pušu sanāksme, atzina, ka, ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu līdz 1,5°C atzīmei salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, ievērojami mazinātos ar klimata pārmaiņām saistītie riski un šādu pārmaiņu ietekme, un apņēmās līdz 2022. gada beigām padarīt stingrākus 2030. gada mērķrādītājus, lai likvidētu vērienīguma atšķirības.**

⁴ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

- (3) Klimata un citu vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir Eiropas zaļā kursa stūrakmens. Tas, cik vērtīgs ir Eiropas zaļais kurss, ir kļuvis vēl skaidrāks, ņemot vērā ļoti smago Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Savienības iedzīvotāju veselību un ekonomisko labklājību.
- (4) Savienība ir apņēmusies līdz 2030. gadam visas Savienības tautsaimniecības mērogā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, kā tas izklāstīts atjauninātajā Eiropas Savienības un tās dalībvalstu nacionāli noteiktajā devumā, kas Eiropas Savienības vārdā iesniegts *UNFCCC*.
- (5) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁵ Savienība tiesību aktos ir nostiprinājusi mērķi panākt, ka, *vēlākais*, 2050. gadā visa tautsaimniecība ir klimatneitrāla. Ar minēto regulu ir noteikts arī saistošs Savienības mērķrādītājs siltumnīcefekta gāzu neto emisiju (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) samazināšanai Savienībā līdz 2030. gadam vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

- (6) Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2018. gada īpašajā ziņojumā par ietekmi, kāda būtu globālam temperatūras pieaugumam par 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un ar to saistītajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju scenārijiem, **ir izklāstīts neapšaubāms zinātniskais pamatojums klimata pārmaiņu apkarošanai un ilustrēta nepieciešamība pēc enerģiskākas klimatrīcības. Ziņojums apstiprina, ka siltumnīcefekta gāzu emisijas ir steidzami jāsamazina un ka klimata pārmaiņu izraisītais temperatūras kāpums nedrīkst pārsniegt 1,5 °C, lai samazinātu ekstrēmu laikapstākļu iespējamību. *Turklāt, ja netiks ātri īstenoti klimata pārmaiņu mīkstināšanas risinājumi, kas atbilst globālās sasilšanas ierobežošanai līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, būs jāveic daudz dārgāki un sarežģītāki pielāgošanās pasākumi, lai izvairītos no augstāka globālās sasilšanas līmeņa ietekmes sekām. I darba grupas ieguldījums IPCC sestajā novērtējuma ziņojumā "Klimata pārmaiņas 2021. gadā: Fizikālo zinātņu pamatojums" atgādina, ka klimata pārmaiņas jau ietekmē ikvienu pasaules reģionu, un norāda uz to, kas tuvākajās desmitgadēs klimata pārmaiņas visos reģionos tikai pastiprināsies. Minētajā ziņojumā ir uzsvērts, ka tad, ja netiks nekavējoties, ātri un plašā mērogā samazinātas siltumnīcefekta gāzu emisijas, ierobežot sasilšanu līdz 1,5 °C vai pat 2 °C būs neiespējami.***

- (7) Savienība īsteno ļoti vērienīgu klimatrīcības politiku un ir ieviesusi tiesisko regulējumu 2030. gadam izvirzītā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanai. Tiesību akti, ar kuriem šis mērķrādītājs tiek īstenots, cita starpā ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK⁶, ar ko izveidota Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ("ES ETS") un tiek nodrošināta saskaņota siltumnīcefekta gāzu emisiju cenu noteikšana Savienības līmenī energoietilpīgos sektoros un apakšsektoros, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842⁷, ar kuru ir noteikti nacionālie mērķrādītāji siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841⁸, kas nosaka dalībvalstīm pienākumu ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kompensēt ar emisiju piesaisti no atmosfēras.
- (8) ***Lai arī Savienība ir ievērojami samazinājusi pati savas siltumnīcefekta gāzu emisijas, importā uz Savienību iegultās siltumnīcefekta gāzu emisijas ir pastāvīgi augušas, tādējādi vājinot Savienības centienus samazināt savu globālo siltumnīcefekta gāzu emisiju pēdu. Savienībai ir pienākums arī turpmāk uzņemties vadību globālajā klimatrīcībā.***

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

- (9) Kamēr vien krietns skaits Savienības starptautisko partneru piekopj rīcībpolitiku, kas klimatieceru vēriena ziņā ***atpaliek*** no Savienības īstenotās rīcībpolitikas, tikmēr pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks. Oglekļa emisiju pārvirze notiek tad, ja ar klimapolitiku saistītu izmaksu dēļ uzņēmumi konkrētos industriālos sektoros vai apakšsektoros pārceļ ražošanu uz citām valstīm vai ja imports no šādām valstīm aizstāj līdzvērtīgus produktus, kas rada mazāk siltumnīcefekta gāzu emisiju. Šādas situācijas varētu izraisīt kopējo globālo emisiju pieaugumu un tādējādi apdraudēt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kas ir steidzami nepieciešama, ja vēlamies globālo vidējās temperatūras pieaugumu pasaulē ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni ***un tiekties temperatūras paaugstināšanos ierobežot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni***. Tā kā ***Savienība paplašina savu klimatisko ieceru vērienu, minētais oglekļa emisiju pārvirzes risks varētu mazināt Savienības emisiju samazināšanas politikas efektivitāti***.
- (10) Oglekļa ievedkorekcijas mehānisms (“OIM”) iniciatīva ir daļa no tiesību aktu kopuma “Gatavi mērķrādītājam 55 %”. OIM ir viens no būtiskiem Savienības instrumentiem, ar ko iecerēts panākt, ka atbilstīgi Parīzes nolīgumam, ***vēlākais***, 2050. gadā Savienība ir klimatneitrāla, proti, tas palīdzēs novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, kura iemesls ir Savienības klimatieceres, kas kļūst vērienīgākas. ***Paredzams, ka OIM arī palīdzēs veicināt dekarbonizāciju trešās valstīs***.

- (11) Pašlaik pastāv vairāki mehānismi, kuru uzdevums ir novērst oglekļa emisiju pārvirzi tās apdraudētajos sektoros un apakšsektoros, proti, ES ETS bezmaksas kvotu pagaidu iedale un finansiāli pasākumi, ar ko kompensē netiešās emisiju izmaksas, kas rodas, jo siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksas tiek iekļautas elektroenerģijas cenās. Minētie mehānismi ir noteikti Direktīvas 2003/87/EK attiecīgi 10.a panta 6. punktā un 10.b pantā. ***ES ETS bezmaksas kvotu iedale labāko rezultātu guvēju līmenī ir bijis politikas instruments atsevišķām rūpniecības nozarēm, lai novērstu oglekļa emisiju pārvirzes risku.*** Tomēr salīdzinājumā ar visu kvotu izsolišanu ***šāda bezmaksas kvotu iedale vājina*** cenu signālu, ko dod šī sistēma, un līdz ar to tā ietekmē stimulus investēt turpmākā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā.
- (12) OIM mērķis ir minētos pašreizējos mehānismus aizstāt, proti, oglekļa emisiju pārvirzes risku novērst citā veidā, nodrošinot, ka gan importētiem, gan iekšzemē saražotiem produktiem tiek noteikta līdzvērtīga oglekļa cena. Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju no pašreizējās bezmaksas kvotu iedales uz OIM, OIM būtu jāievieš pakāpeniski, vienlaikus pakāpeniski atceļot bezmaksas kvotas OIM aptvertajos sektoros. Situācija, kad uz laiku tiek kombinēti izmantotas gan ES ETS bezmaksas kvotas, gan OIM mehānisms, nekādā gadījumā nedrīkstētu novest pie tā, ka Savienībā ražotām precēm tiek piemērots labvēlīgāks režīms nekā Savienības muitas teritorijā importētām precēm.

- (13) *Oglekļa cena pieaug un uzņēmumiem ir vajadzīga ilgtermiņa redzamība, paredzamība un juridiskā noteiktība, lai pieņemtu lēmumus par ieguldījumiem rūpniecības procesu dekarbonizācijā. Tāpēc, lai stiprinātu tiesisko regulējumu cīņai pret oglekļa emisiju pārvirzi, būtu jāizveido skaidra pieeja OIM darbības jomas pakāpeniskai turpmākai paplašināšanai, iekļaujot tajā produktus, nozares un apakšnozares, kurās pastāv siltumnīcefekta gāzu emisiju pārvirzes risks.*
- (14) Lai gan OIM mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, šīs regula arī rosinātu trešo valstu ražotājus izmantot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas ziņā efektīvākas tehnoloģijas, lai tiktu radīts mazāk emisiju ■ . *Šā iemesla dēļ paredzams, ka OIM efektīvi atbalstīs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu trešās valstīs.*
- (15) OIM, kura mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzi un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, vajadzētu nodrošināt, ka uz importētajiem produktiem attiecina tādu regulatīvo sistēmu, kurā piemērotās oglekļa izmaksas ir līdzvērtīgas tām, kas ■ rastos ES ETS ietvaros, *tādējādi padarot importēto un vietējo produktu oglekļa cenu līdzvērtīgu.* OIM ir klimata pasākums, kam būtu *jāatbalsta globālo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana* un jānovērš oglekļa emisiju pārvirzes risks ■ , vienlaikus nodrošinot ■ atbilstību *Pasaules Tirdzniecības organizācijas* tiesību aktiem.

- (16) Šī regula būtu jāpiemēro precēm, kas no trešām valstīm importētas Savienības muitas teritorijā, izņemot tad, ja uz to ražošanu jau attiecas ES ETS, attiecinot to uz trešām valstīm vai teritorijām, vai ar ES ETS pilnībā sasaistīta oglekļa cenas noteikšanas sistēma.

- (17) *Lai nodrošinātu, ka pāreju uz oglekļneitrālu ekonomiku pastāvīgi pavada ekonomiskā un sociālā kohēzija, turpmākajā šīs regulas pārskatīšanā būtu jāņem vērā LESD 349. pantā minēto tālāko reģionu, kā arī salu valstu, kas ir daļa no Savienības muitas teritorijas, īpatnības un ierobežojumi, neapdraudot Savienības tiesiskās kārtības, tostarp iekšējā tirgus un kopējās politikas, integritāti un saskaņotību.*
- (18) *Lai novērstu oglekļa emisiju pārvirzes risku atkrastes iekārtās, šī regula būtu jāpiemēro precēm vai šo preču pārstrādes produktiem, kas iegūti ieviešanas pārstrādei procedūrā un tiek ievesti uz mākslīgas salas, fiksētā vai peldošā struktūrā vai jebkurā citā struktūrā kādas dalībvalsts kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomikas zonā, ja minētā struktūra vai ekskluzīvā ekonomikas zona ir **pieguloša Savienības muitas teritorijai**. Īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai, lai noteiktu detalizētus nosacījumus OIM piemērošanai šādām precēm.*

- (19) OIM būtu jāattiecas uz tām siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko būtu jāaptver ar Direktīvas 2003/87/EK I pielikumu, proti, uz oglekļa dioksīda (“CO₂”) emisijām, kā arī attiecīgā gadījumā uz slāpekļa oksīda un perfluorogļūdeņražu emisijām. Sākotnēji OIM būtu jāpiemēro šo siltumnīcefekta gāzu tiešajām emisijām, kas rodas preču ražošanā līdz brīdim, kad tās importē Savienības muitas teritorijā, **■** tā salāgojot OIM un ES ETS tvērumu, *lai nodrošinātu saskaņotību. OIM būtu jāpiemēro arī netiešajām emisijām. Minētās netiešās emisijas ir emisijas, kas rodas, ražojot elektroenerģiju, kuru izmanto, lai ražotu preces, uz kurām attiecas šī regula. Netiešo emisiju iekļaušana vēl vairāk uzlabotu OIM vidisko efektivitāti un tā mērķi palīdzēt cīnīties pret klimata pārmaiņām. Tomēr sākotnēji nebūtu jāņem vērā netiešās emisijas attiecībā uz precēm, kurām Savienībā piemēro finanšu pasākumus, kas kompensē netiešo emisiju izmaksas, kuras radušās no siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksām, kas iekļautas elektroenerģijas cenā. Minētās preces ir noteiktas šīs regulas II pielikumā. Turpmākajā Direktīvas 2003/87/EK ietvaros veiktajā ES ETS un jo īpaši netiešo izmaksu kompensācijas pasākumu pārskatīšanā būtu pienācīgi jāatspoguļo OIM piemērošanas joma. Pārejas laikā būtu jāvāc dati, lai sīkāk precizētu netiešo emisiju aprēķināšanas metodiku. Šajā metodikā būtu jāņem vērā elektroenerģijas daudzums, kas izmantots šīs regulas I pielikumā uzskaitīto preču ražošanā, kā arī ar šo elektroenerģiju saistītā izcelsmes valsts, ražošanas avots un emisijas faktori. Būtu sīkāk jāprecizē konkrētā metodika, lai panāktu vispiemērotāko veidu, kā novērst oglekļa emisiju pārvirzi un nodrošināt OIM vidisko integritāti.*

- (20) ES ETS un OIM ir kopīgs mērķis — izmantojot īpašas kvotas vai sertifikātus, noteikt cenu tajos pašos sektoros vai precēs iegultajām siltumnīcefekta gāzu emisijām. Tās abas ir būtībā regulatīvas sistēmas, kas vajadzīgas tāpēc, ka ir jāsamazina siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā to paredz **Regulā (ES) 2021/1119 noteiktie** Savienības **saistošie** vidiskie mērķi — **līdz 2030. gadam panākt neto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vismaz par 55 % salīdzinājumā ar attiecīgo 1990. gada līmeni un vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas ekonomikas mērogā.**
- (21) ES ETS nosaka absolūto limitu siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas rodas tās aptvertajās darbībās, un paredz kvotu tirgojamību (“emisiju ierobežošanas un tirdzniecības sistēma”), taču OIM nevajadzētu noteikt kvantitatīvus limitus importam, lai neierobežotu tirdzniecības plūsmas. Turklāt ES ETS attiecas uz Savienībā esošām iekārtām, savukārt OIM būtu jāpiemēro konkrētām precēm, ko importē Savienības muitas teritorijā.

- (22) Salīdzinājumā ar ES ETS OIM sistēmai ir dažas specifiskas iezīmes, tostarp tas, kā tiek aprēķināta OIM sertifikātu cena, kādas ir iespējas ar OIM sertifikātiem tirgoties un kāds ir to derīguma termiņš. Minētās iezīmes ir saistītas ar nepieciešamību saglabāt OIM kā pasākuma, ar ko laika gaitā novērst oglekļa emisiju pārvirzi, efektivitāti. Tās arī nodrošina, ka OIM sistēmas pārvaldība nav pārmērīgi apgrūtināta nedz operatoriem uzlikto pienākumu, nedz administratīvo resursu ziņā, vienlaikus saglabājot operatoriem pieejamo elastības līmeni, kas ir līdzvērtīgs ES ETS ietvaros pieejamajam elastīguma līmenim. ***Šāda līdzsvara nodrošināšana ir īpaši svarīga attiecīgajiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).***
- (23) Lai saglabātu OIM kā oglekļa emisiju pārvirzes ***novēršanai paredzēta pasākuma*** iedarbīgumu, tam jābūt cieši salāgotam ar ES ETS cenu. ES ETS ***tirgū laisto*** kvotu tirgus cenu nosaka izsolēs, savukārt OIM sertifikātu cenai vajadzētu samērīgi atspoguļot šādu izsoļu cenu, proti, ik nedēļu būtu jāaprēķina vidējā cena. Šādas iknedēļas vidējās cenas precīzi atspoguļo ES ETS cenu svārstības un dod importētājiem pienācīgas manevrēšanas iespējas, lai izmantotu izdevības, ko sniedz ES ETS cenu izmaiņas, vienlaikus arī nodrošinot, ka administratīvajām iestādēm sistēmu nav nesamērīgi grūti pārvaldīt.

- (24) ES ETS maksimālais apjoms nosaka emisiju kvotu piedāvājumu un sniedz noteiktību par siltumnīcefekta gāzu maksimālajām emisijām. Oglekļa cenu nosaka līdzsvars starp minēto piedāvājumu un tirgus pieprasījumu. Lai cena būtu stimulējoša, ir nepieciešams deficīts. Šī regula nav *paredzēta*, lai ierobežotu importētājiem pieejamo OIM sertifikātu maksimālo apjomu; ja importētāji varētu OIM sertifikātus pārcelt uz nākamajiem gadiem un tirgot, šāda iespēja varētu novest pie situācijas, kad OIM sertifikātu cena vairs neatspoguļo cenu izmaiņas ES ETS. Šāda situācija vājinātu stimulu īstenot dekarbonizāciju, veicinātu oglekļa emisiju pārvirzi un kavētu OIM visaptverošā klimata mērķa sasniegšanu. Tas arī varētu novest pie situācijas, kad dažādu valstu operatori ir jāmaksā atšķirīgas cenas. Tāpēc OIM sertifikātu tirdzniecības un pārvešanas ierobežojumus pamato nepieciešamība izvairīties no OIM efektivitātes un ar to saistītā klimata mērķa vājināšanu, kā arī nepieciešamība nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret operatoriem no dažādām valstīm. Tomēr, lai nelaupītu importētājiem iespējas optimizēt izmaksas, ar šo regulu vajadzētu paredzēt sistēmu, saskaņā ar kuru iestādes var no importētājiem atpirkt zināmu daudzumu pārpalikušo sertifikātu. Šādu daudzumu vajadzētu noteikt tā, lai dotu importētājiem pietiekamas iespējas optimizēt izmaksas sertifikātu derīguma termiņa laikā, bet vienlaikus saglabātos vispārējais cenu pārneses efekts un nezustu OIM vidiskā jēga.

- (25) Tā kā OIM attiektos nevis uz iekārtām, bet gan uz preču importu Savienības muitas teritorijā, OIM ietvaros būtu jāpiemēro arī zināmi pielāgojumi un vienkāršojumi. Viens šāds vienkāršojums būtu ***vienkāršas un pieejamas*** deklarēšanas sistēmas ieviešana, ar kuru importētāji ziņotu par konkrētajā kalendārajā gadā importētajās precēs iegultajām kopējām verificētajām siltumnīcefekta gāzu emisijām. Tāpat vajadzētu izmantot no ES ETS atbilstības cikla atšķirīgu grafiku, lai izvairītos no iespējamās akreditēto verificētāju pārslodzes, ko varētu izraisīt tiem saskaņā ar šo regulu un Direktīvu 2003/87/EK noteiktie pienākumi.

- (26) Dalībvalstīm būtu jāpiemēro sodi par šīs regulas pārkāpumiem un jānodrošina, ka tie tiek izpildīti. ***Konkrētāk, soda summai par atzītā OIM deklarētāja nespēju nodot OIM sertifikātus vajadzētu būt identiskai ar to, kas paredzēta Direktīvas 2003/87/EK 16. panta 3. un 4. punktā. Tomēr, ja persona, kas nav atzītais OIM deklarētājs, ir ievedusi preces Savienībā, neievērojot šajā regulā noteiktos pienākumus, šādu sodu apmēram vajadzētu būt lielākam, lai nodrošinātu, ka tie ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši, ņemot vērā arī nosacījumu, ka šādai personai nav pienākuma nodot OIM sertifikātus. Sodu uzlikšana saskaņā ar šo regulu neskar tādus sodus, ko saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem var uzlikt par citu attiecīgo pienākumu pārkāpumiem, jo īpaši saistībā ar muitas noteikumiem.***
- (27) ES ETS attiecas uz konkrētiem ražošanas procesiem un darbībām, savukārt OIM būtu jāpiemēro attiecīgam preču importam. Tas nozīmē, ka importētās preces ir skaidri jāidentificē pēc to klasifikācijas kombinētajā nomenklatūrā ("KN"), kas izklāstīta Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87⁹, un jāsaista tās ar iegultajām emisijām.

⁹ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

- (28) Tam, kādas preces vai pārstrādātus produktus aptver OIM, būtu jāatspoguļo darbības, ko aptver aptver ES ETS, jo ES ETS pamatā ir kvantitatīvi un kvalitatīvi kritēriji, kas ir saistīti ar Direktīvas 2003/87/EK vidisko mērķi un tā ir visplašākā siltumnīcefekta gāzu emisiju regulatīvā sistēma Savienībā.
- (29) Definējot OIM apjomu veidā, kas atspoguļo ES ETS aptvertās darbības, būtu arī vieglāk nodrošināt, ka importētajiem produktiem netiek piemērots mazāk labvēlīgs režīms kā vietējās izcelsmes produktiem.
- (30) Lai gan OIM virsmērķis ir aptvert pēc iespējas vairāk produktu, būtu saprātīgi sākt ar atsevišķām nozarēm ar relatīvi viendabīgām precēm, kur pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks. Savienības nozares, kuras uzskatāmas par tādām, ko apdraud oglekļa emisiju pārvirzes risks, ir uzskaitītas Komisijas Deleģētajā lēmumā (ES) 2019/708¹⁰.

¹⁰ Komisijas Deleģētais lēmums (ES) 2019/708 (2019. gada 15. februāris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, 2021.–2030. gada periodam nosakot sarakstu ar nozarēm un apakšnozarēm, kuras uzskatāmas par pakļautām oglekļa emisiju pārvirzes riskam (OV L 120, 8.5.2019., 20. lpp.).

- (31) Preces, uz kurām šī regula būtu jāattiecina, būtu jānosaka, rūpīgi analizējot, cik tās ir relevantas kumulēto siltumnīcefekta gāzu emisiju ziņā un cik lielā mērā tās var radīt oglekļa emisiju pārvirzes risku attiecīgajās ES ETS aptvertajās nozarēs, un kā tajā pašā laikā nepieļaut pārlietu sarežģītību un administratīvo slogu *attiecīgajiem operatoriem*. Konkrētāk, preču atlasē būtu jāņem vērā ES ETS aptvertie pamatmateriāli un pamatprodukti, lai nodrošinātu, ka *emisijām, kas iegultas emisijetilpīgos* produktos, ko *importē* Savienībā, *nosaka tādu oglekļa cenu, kas ir līdzvērtīga* Savienībā produktiem *noteiktajai cenai* **■**, un samazinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku. Attiecīgajiem kritērijiem, ko izmanto, lai sašaurinātu preču klāstu, vajadzētu būt šādiem: pirmkārt, cik relevanta ir nozare emisiju ziņā, proti, vai nozare pieder pie tām, kas rada lielākās agregētās siltumnīcefekta gāzu emisijas; otrkārt, vai nozari apdraud oglekļa emisiju pārvirzes risks, saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK; un treškārt, kā sabalansēt vajadzību pēc iespējas plašāk aptvert produktus siltumnīcefekta gāzu emisiju ziņā, vienlaikus ierobežojot sarežģītību un administratīvo slogu.
- (32) Pirmā kritērija izmantošana ļautu no kumulēto emisiju viedokļa aptvert šādas rūpniecības nozares: dzelzs un tērauda ražošana, naftas rafinēšana, cementa, *alumīnija*, organisko pamatķīmikāliju, *ūdeņraža* un mēslošanas līdzekļu ražošana.

- (33) Uz vairākām no Deleģētajā lēmumā (ES) 2019/708 uzskaitītajām nozarēm to specifikas dēļ pašreizējā posmā šo regulu tomēr nevajadzētu attiecināt.
- (34) Konkrētāk, šīs regulas darbības jomā nebūtu jāiekļauj organiskās ķīmikālijas, jo ***šīs regulas pieņemšanas laikā*** pastāvošo tehnisku ierobežojumu dēļ nav iespējams skaidri noteikt šādu importēto preču iegultās emisijas. Minētajām precēm ES ETS ietvaros piemērojamā līmeņatzīme ir pamatparametrs, kas neļauj viennozīmīgi noteikt, kādas emisijas ir iegultas atsevišķās importētās precēs. Precīzāka organisko ķīmikāliju iegulto emisiju noskaidrošana prasa vairāk datu un analīzes.
- (35) Līdzīgi tehniskie ierobežojumi attiecas uz naftas rafinēšanas produktiem, jo arī šajā gadījumā nav iespējams nešaubīgi attiecināt siltumnīcefekta gāzu emisijas uz konkrētiem saražotajiem produktiem. Tajā pašā laikā relevantā ES ETS līmeņatzīme nav tieši attiecināta uz specifiskiem produktiem, piemēram, benzīnu, dīzeļdegvielu vai petroleju, bet uz visu rafinētavas produkcijas izlaidi.

- (36) **■** Alumīnija produkti būtu jāiekļauj OIM, jo šo nozari apdraud ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes risks. Turklāt vairākos rūpnieciskos lietojumos tie līdzīgo īpašību dēļ tieši konkurē ar tērauda produktiem.
- (37) *Šīs regulas pieņemšanas laikā ūdeņraža imports Savienībā ir salīdzinoši zems. Tomēr paredzams, ka šī situācija turpmākajos gados būtiski mainīsies, jo Savienības pakete “Gatavi mērķrādītājam 55 %” veicina atjaunīgā ūdeņraža izmantošanu. Lai dekarbonizētu rūpniecību kā tādu, pieprasījums pēc atjaunīgā ūdeņraža palielināsies un tādējādi novedīs pie neintegrētiem ražošanas procesiem pakārtotajos produktos, kuros ūdeņradis ir prekursors. Ūdeņraža iekļaušana OIM darbības jomā ir piemērots līdzeklis, lai vēl vairāk veicinātu ūdeņraža dekarbonizāciju.*

- (38) Tāpat OIM darbības jomā būtu jāiekļauj **konkrēti produkti**, lai gan tajos iegultās emisijas, **kas rodas to ražošanas procesā**, ir zemas, jo, ja šie produkti netiktu iekļauti, tas palielinātu iespējas apiet tērauda izstrādājumu iekļaušanu OIM, jo mainītos tirdzniecības modelis, proti, tirdzniecība koncentrētos nevis uz izejvielām, bet produkciju.
- (39) Un otrādi — šo regulu **sākotnēji** nevajadzētu piemērot konkrētiem produktiem, kuru ražošana nerada nozīmīgas emisijas, piemēram, dzelzs lūžņiem **■** , **dažiem** ferosakausējumiem **■** un konkrētiem mēslošanas līdzekļiem **■** .
- (40) Šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj elektroenerģijas imports, jo šī nozare rada 30 % no Savienības kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām. Savienības vērienīgākās klimatieceres nozīmē, ka oglekļa izmaksas elektroenerģijas ražošanā Savienībā un trešās valstīs kļūs aizvien atšķirīgākas. Minētā atšķirība kombinācijā ar Savienības elektrotīkla savienošānu ar kaimiņvalstu elektrotīkliem palielinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku, jo pieaugtu elektroenerģijas imports, bet ievērojamu daļu šīs elektroenerģijas ražo ogļu spēkstacijās.

- (41) *Lai neradītu pārmērīgu administratīvo slogu attiecībā uz kompetentajām valsts pārvaldes iestādēm un importētājiem, ir lietderīgi uzskaitīt tos nedaudzos konkrētos gadījumus, kad nebūtu jāpiemēro šajā regulā noteiktie pienākumi. Tomēr minētais de minimis noteikums neskar to Savienības vai valsts tiesību aktu noteikumu turpmāku piemērošanu, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā regulā noteikto pienākumu izpildi, kā arī jo īpaši tiesību aktu muitas jomā, tostarp par krāpšanas novēršanu, ievērošanu.*
- (42) Tā kā šīs regulas aptverto preču importētājiem šajā regulā tiem noteiktos pienākumus nevajadzētu izpildīt tieši importēšanas brīdī, būtu jāpiemēro īpaši administratīvi pasākumi, lai nodrošinātu, ka šādi pienākumi tiek izpildīti vēlāk. Tāpēc importētāji drīkstētu importēt preces, uz kurām attiecas šī regula, tikai tad, kad ir saņēmuši atļauju no kompetentajām iestādēm.

- (43) *Muitas dienestiem nebūtu jāļauj importēt preces nevienai personai, kas nav atzītais OIM deklarētājs. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013¹¹ 46. un 48. pantu muitas dienesti ir tiesīgi veikt preču pārbaudes, tostarp pārbaudīt atzītā OIM deklarētāja identifikāciju, astoņu ciparu KN kodu, importēto preču daudzumu un izcelsmes valsti, deklarācijas datumu un muitas procedūru. Izstrādājot kopējos riska kritērijus un standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 50. pantu, Komisijai būtu jāņem vērā ar OIM saistītie riski.*
- (44) *Pārejas laikā muitas dienestiem būtu jāinformē muitas deklarētāji par informācijas paziņošanas pienākumu, lai palīdzētu vākt informāciju, kā arī jāpalielina informētība par nepieciešamību attiecīgā gadījumā pieprasīt atzītā OIM deklarētāja statusu. Lai nodrošinātu, ka muitas deklarētāji ir informēti par šādu pienākumu, muitas dienestiem būtu jāpaziņo šāda informāciju pienācīgā veidā.*

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

- (45) OIM vajadzētu balstīties uz deklarēšanas sistēmu, kur atzītais **OIM** deklarētājs, kas varētu pārstāvēt arī vairākus importētājus, ik gadu iesniegtu deklarāciju par Savienības muitas teritorijā importētajās precēs iegultajām emisijām un nodotu minētajām deklarētajām emisijām atbilstošu OIM sertifikātu skaitu. Pirmā OIM deklarācija par 2026. kalendāro gadu būtu jāiesniedz līdz 2027. gada 31. maijam.
- (46) Atzītajam **OIM** deklarētājam vajadzētu būt tiesībām prasīt, lai nododamo OIM sertifikātu skaits tiktu samazināts atbilstīgi oglekļa cenai, kas par deklarētajām iegultajām emisijām jau *faktiski* samaksāta izcelsmes valstī.
- (47) Deklarētās iegultās emisijas būtu jāverificē personai, ko akreditējusi valsts akreditācijas struktūra, kas izraudzīta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008¹² vai Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067¹³.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas prasības un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

¹³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 (2018. gada 19. decembris) par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 334, 31.12.2018., 94. lpp.).

- (48) OIM būtu jāveido tā, lai ražošanas iekārtu operatori trešās valstīs varētu reģistrēties **OIM reģistrā**, un darīt atzītajiem **OIM** deklarētājiem pieejamas savas verificētās iegultās emisijas, kas rodas preču ražošanas gaitā. Operatoram vajadzētu būt iespējai izvēlēties neparakstot savu nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju, kas iekļauta **OIM reģistrā**.
- (49) OIM sertifikāti no ES ETS kvotām atšķirtos arī ar to, ka kvotas tiek katru dienu izsolītas. Nepieciešamība skaidri noteikt OIM sertifikātu cenu un to publicēt katru dienu operatoriem būtu pārmērīgi apgrūtinājoša un mulsinoša, jo dienas cenas jau publicēšanas brīdī varētu būt neaktuālas. Tāpēc OIM cenu publicēšana reizi nedēļā precīzāk atspoguļotu ES ETS **tirgū laisto** kvotu cenu tendences un nāktu par labu tā paša klimata mērķa sasniegšanai. Tāpēc OIM sertifikātu cena būtu jānosaka ilgākam laikposmam, proti, reizi nedēļā, nekā ES ETS kvotu cena, ko nosaka reizi dienā. Minētās vidējās cenas aprēķināšana un publicēšana būtu jāuztic Komisijai.

- (50) Lai atzītajiem **OIM** deklarētājiem dotu lielāku elastību savu pienākumu saskaņā ar šo regulu izpildē un ļautu tiem gūt labumu no ES ETS kvotu cenu svārstībām, OIM sertifikātu derīguma termiņu vajadzētu noteikt **uz ierobežotu laiku**, kas sāktos to iegādes dienā. Atzītajam **OIM** deklarētājam vajadzētu būt iespējai pārdot atpakaļ **■** daļu no iegādātajiem pārpalikušajiem sertifikātiem. Lai nodotu OIM sertifikātus, atzītajam **OIM** deklarētājam būtu jāuzkrāj gada laikā nepieciešamo sertifikātu skaits, kas atbilst katra ceturkšņa beigās noteiktajām robežvērtībām.
- (51) Elektroenerģijas kā produkta fizikālās īpašības attaisno nedaudz atšķirīgu OIM koncepciju salīdzinājumā ar citām precēm. Standartvērtības būtu jāizmanto **skaidri noteiktos apstākļos** un atzītajiem **OIM** deklarētājiem vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai viņu pienākumus saskaņā ar šo regulu tiek aprēķinātas, pamatojoties uz faktiskajām emisijām. Elektroenerģijas tirdzniecība atšķiras no citu preču tirdzniecības, jo īpaši tāpēc, ka to tirgo, izmantojot starpsavienotus elektrotīklus, enerģijas biržas un specifiskus tirdzniecības veidus. Tirgu sasaiste ir pamatīgi regulēts elektroenerģijas tirdzniecības veids, kas ļauj agregēt solījumus un piedāvājumus visā Savienībā.

- (52) Lai izvairītos no apiešanas riska un būtu iespējams labāk izsekot faktiskajām CO₂ emisijām no elektroenerģijas importa un izmantošanas precēs, faktisko emisiju aprēķināšana būtu pieļaujama tikai ar vairākiem stingriem nosacījumiem. Konkrētāk, būtu jāpierāda, ka piešķirtā starpsavienojuma jauda ir stingri nominēta un ka pastāv tiešas līgumiskas attiecības starp atjaunīgās elektroenerģijas pircēju un ražotāju vai starp tādas elektroenerģijas pircēju un ražotāju, kuras emisijas ir mazākas par standartvērtību.
- (53) ***Lai samazinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku, Komisijai būtu jārīkojas, lai novērstu apiešanas praksi. Komisijai būtu jānovērtē šādas apiešanas risks visās nozarēs, uz kurām attiecas šī regula.***
- (54) Ar Padomes Lēmumu 2006/500/EK¹⁴ noslēgtā Enerģētikas kopienas dibināšanas līguma līgumslēdzējas puses un asociācijas nolīgumu — tostarp padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu nolīgumu — Puses ir apņēmušās īstenot dekarbonizācijas procesus, kuru rezultātā vai nu tās ieviestu ES ETS līdzīgus vai līdzvērtīgus oglekļa cenas noteikšanas mehānismus, vai iesaistītos ES ETS.

¹⁴ Padomes Lēmums 2006/500/EK (2006. gada 29. maijs), lai Eiropas Kopiena noslēgtu Enerģētikas kopienas līgumu (OV L 198, 20.7.2006., 15. lpp.).

- (55) Trešo valstu integrācija Savienības elektroenerģijas tirgū ir svarīgs apstāklis, kas rosina šīs valstis straujāk pārkārtoties uz energosistēmām ar lielu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru. Elektroenerģijas tirgu sasaiste, ko paredz Komisijas Regula (ES) 2015/1222¹⁵, dod trešām valstīm iespēju elektroenerģijas tirgū labāk integrēt atjaunīgo elektroenerģiju, efektīvi apmainīties ar šādu elektroenerģiju plašākā teritorijā, sabalansējot piedāvājumu un pieprasījumu ar lielāko Savienības tirgu, un samazināt savas elektroenerģijas ražošanas CO₂ emisijas intensitāti. Trešo valstu integrēšana Savienības elektroenerģijas tirgū arī veicina gan šo valstu, gan kaimiņu dalībvalstu elektroapgādes drošību.
- (56) Tiklīdz trešo valstu elektroenerģijas tirgi, pateicoties tirgu sasaistei, būs cieši integrēti Savienības elektroenerģijas tirgū, vajadzētu rast tehnisku risinājumu, lai nodrošinātu, ka OIM tiek piemērots arī elektroenerģijai, kas no šīm valstīm tiek eksportēta uz Savienības muitas teritoriju. Ja tehniskus risinājumus atrast nav iespējams, trešām valstīm, kuru tirgus ir sasaistīts ar Savienības tirgu, vajadzētu uz laiku, proti, līdz 2030. gadam, piešķirt atbrīvojumu no OIM attiecībā tikai uz elektroenerģijas eksportu, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi. Tomēr minētajām trešām valstīm būtu jāizstrādā ceļvedis un jāaņem lēmums īstenot oglekļa cenu noteikšanas mehānismu, kas paredz līdzvērtīgu cenu kā ES ETS, un jāaņem lēmums *vēlākais* līdz 2050. gadam panākt, oglekļneitralitāti ■, kā arī ■ pielāgoties Savienības tiesību aktiem tādās jomās kā vide, klimats, konkurence un enerģētika. Šādam atbrīvojumam vajadzētu būt atceļamam jebkurā brīdī, ja ir pamats uzskatīt, ka attiecīgā valsts nepilda savas saistības vai līdz 2030. gadam nav ieviesusi ES ETS līdzvērtīgu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu.

¹⁵ Komisijas Regula (ES) 2015/1222 (2015. gada 24. jūlijs), ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (OV L 197, 25.7.2015., 24. lpp.).

- (57) ■ Pārejas noteikumi būtu jāpiemēro *ierobežotu laiku*. Tādēļ, lai atvieglotu sekmīgu mehānisma ieviešanu un tādējādi samazinātu traucējošas ietekmes uz tirdzniecību risku, OIM būtu jāpiemēro bez finanšu korekcijām. **Importētājiem** būtu reizi ceturksnī jāziņo par ■ iegultajām emisijām *kalendārā gada iepriekšējā ceturksnī* importētajās precēs, norādot tiešās un netiešās emisijas, kā arī jebkādu ārvalstīs *faktiski* samaksāto oglekļa cenu. Pēdējais OIM ziņojums, kurš jāiesniedz par 2025. gada pēdējo ceturksni, būtu jāiesniedz līdz 2026. gada 31. janvārim.
- (58) Lai atvieglotu un nodrošinātu OIM pienācīgu darbību, Komisijai būtu jāpalīdz kompetentajām iestādēm izpildīt ar šo regulu noteiktās funkcijas un pienākumus. **Komisijai būtu jākoordinē, jāizdod pamatnostādnes un jāatbalsta paraugprakses apmaiņa.**

- (59) *Lai šo regulu piemērotu izmaksu ziņā lietderīgi, Komisijai būtu jāpārvalda OIM reģistrs, kas satur datus par trešās valstīs esošajiem atzītajiem OIM deklarētājiem, operatoriem un iekārtām.*
- (60) *Būtu jāizveido kopīga centrālā platforma OIM sertifikātu pārdošanai un atpirkšanai. Lai pārraudzītu darījumus kopējā centrālajā platformā, Komisijai būtu jāveicina informācijas apmaiņa un sadarbība starp kompetentajām iestādēm, kā arī starp minētajām iestādēm un Komisiju. Turklāt būtu jāizveido ātra informācijas plūsma starp kopīgo centrālo platformu un OIM reģistru.*
- (61) *Lai veicinātu šīs regulas efektīvu piemērošanu, Komisijai būtu jāveic uz risku balstītas kontroles un attiecīgi jāizskata OIM deklarāciju saturs.*

- (62) *Lai vēl vairāk nodrošinātu šīs regulas vienādu piemērošanu, Komisijai vispirms būtu jānodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pieejami tās aprēķini par nododamajiem OIM sertifikātiem, pamatojoties uz OIM deklarāciju izskatīšanu. Šādi sākotnējie aprēķini būtu jāsniedz tikai orientējošiem mērķiem un neskarot galīgo aprēķinu, kas jāpieņem kompetentajai iestādei. Jo īpaši nevajadzētu būt iespējai pārsūdzēt šādus Komisijas sākotnējos aprēķinus vai veikt citus pret tiem vērstus korektīvus pasākumus.*
- (63) *Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai izpildes nolūkos pārskatīt atsevišķas OIM deklarācijas. Atsevišķu OIM deklarāciju pārskatīšanā izdarītie secinājumi būtu jādara zināmi Komisijai. Minētie secinājumi ar OIM reģistra starpniecību būtu jādara pieejami arī citām kompetentajām iestādēm.*
- (64) *Dalībvalstīm vajadzētu būt atbildīgām par to ieņēmumu pareizu noteikšanu un iekasēšanu, kas izriet no šīs regulas piemērošanas.*

- (65) Komisijai būtu **regulāri** jāizvērtē šīs regulas piemērošana un par to jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajos **ziņojumos** īpaša uzmanība būtu jāpievērš iespējām pilnveidot klimatrīcību virzībā uz to, lai **vēlākais** līdz 2050. gadam Savienība kļūtu klimatneitrāla. **Ziņošanas** gaitā Komisijai būtu jāvāc informācija, kas vajadzīga, lai **vēl vairāk paplašinātu šīs regulas** darbības jomu, **pēc iespējas ātrāk** attiecinot to arī uz iegultajām netiešajām emisijām, ko rada **II pielikumā uzskaitītās preces un pakalpojumi**, un uz citām precēm un pakalpojumiem, kas **varētu būt** pakļauti oglekļa emisiju pārvirzes riskam, **piemēram, pakārtotie produkti**, un būtu jāizstrādā metodes iegulto emisiju aprēķināšanai, pamatojoties uz vidiskās pēdas metodēm, kā izklāstīts Komisijas Ieteikumā 2013/179/ES¹⁶. **Minētajos ziņojumos būtu jāiekļauj arī novērtējums par OIM ietekmi uz oglekļa emisiju pārvirzi, tostarp saistībā ar eksportu, un par tā ekonomisko, sociālo un teritoriālo ietekmi visā Savienībā, ņemot vērā arī īpatnības un ierobežojumus, kas raksturīgi LESD 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem un Savienības muitas teritorijā esošajām salu valstīm.**

¹⁶ Komisijas Ieteikums 2013/179/ES (2013. gada 9. aprīlis) par kopīgu metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla ekoloģisko raksturlielumu mērīšanai un uzrādīšanai (OV L 124, 4.5.2013., 1. lpp.).

- (66) *Komisijai būtu jāuzrauga un jānovērš šīs regulas apiešanas prakse, tostarp gadījumos, kad operatori varētu veikt savu preču nelielu pārveidošanu, nemainot to būtiskās īpašības, vai mākslīgi sadalīt sūtījumus, lai izvairītos no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem. Būtu jāuzrauga arī situācijas, kad preces tiek nosūtītas uz trešo valsti vai reģionu pirms to importēšanas Savienības tirgū, lai izvairītos no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, vai kad operatori trešās valstīs eksportē uz Savienību savus produktus ar mazāku siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, bet savus produktus ar lielāku siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti sūta uz citiem tirgiem, vai situācijas, kad eksportētāji vai ražotāji reorganizē savus tirdzniecības un ražošanas modeļus un kanālus vai īsteno jebkādu cita veida divējādas ražošanas un divējādas pārdošanas praksi, lai izvairītos no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem.*
- (67) *Pilnībā ievērojot šajā regulā izklāstītos principus, šīs regulas darbības jomas paplašināšanas mērķim vajadzētu būt līdz 2030. gadam iekļaut tās darbības jomā visas nozares, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK. Tāpēc, pārskatot un novērtējot šīs regulas piemērošanu, Komisijai būtu jāsaģlabā atsauce uz šo grafiku un jāpiešķir prioritāte mērķim šīs regulas darbības jomā iekļaut siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas iegultas precēs, kuras ir visvairāk pakļautas oglekļa emisiju pārvirzei un kuras ir visoglekļietilpīgākās, kā arī pakārtotajos produktos, kuri satur ievērojamu daļu vismaz vienas preces, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā. Ja Komisija neiesniedz tiesību akta priekšlikumu par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu līdz 2030. gadam, tai būtu jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par iemesliem un jāveic vajadzīgie pasākumi, lai sasniegtu mērķi pēc iespējas ātrāk iekļaut visas nozares, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK.*

- (68) *Divus gadus pēc pārejas laika beigām un pēc tam reizi divos gados Komisijai būtu arī jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumu iesniegšanas termiņam būtu jāatbilst oglekļa tirgus darbības grafikiem saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 5. punktu. Ziņojumos būtu jāiekļauj OIM ietekmes novērtējums.*
- (69) *Lai varētu ātri un efektīvi reaģēt uz neprognozējamām, ārkārtas un neizprovocētiem apstākļiem, kam ir postoša ietekme uz vienas vai vairāku OIM pakļautu trešo valstu ekonomikas un rūpniecības infrastruktūru, Komisijai būtu attiecīgā gadījumā jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību akta priekšlikums par šīs regulas grozīšanu. Šādā tiesību akta priekšlikumā būtu jāparedz pasākumi, kas ir vispiemērotākie apstākļos, ar kuriem saskaras minētā trešā valsts vai valstis, vienlaikus saglabājot šīs regulas mērķus. Minētajiem pasākumiem vajadzētu būt ierobežotiem laikā.*
- (70) Būtu jāturpina dialogs ar trešām valstīm un jārod iespējas sadarbībai un risinājumiem, uz kuru pamata varētu izdarīt konkrētu izvēli attiecībā uz OIM detaļām tā īstenošanas gaitā, jo īpaši pārejas laikā.

- (71) Komisijai būtu jācenšas līdzsvaroti un Savienības starptautiskajām saistībām atbilstoši sadarboties ar trešām valstīm, kuru tirdzniecību ar Savienību skar šī regula, lai noskaidrotu, kādas ir iespējas dialogam un sadarbībai saistībā ar šajā regulā un saistītajos īstenošanas aktos izklāstīto konkrētu OIM elementu īstenošanu. Tāpat Komisijai būtu jāizskata iespēja noslēgt vienošanās, kurās tiktu ņemts vērā trešo valstu oglekļa cenas noteikšanas mehānisms. *Šajā nolūkā Savienībai būtu jāsniedz tehniskā palīdzība jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), kuras par tādām atzinusi Apvienoto Nāciju Organizācija.*
- (72) *OIM izveidei nepieciešams attīstīt divpusēju, daudzpusēju un starptautisku sadarbību ar trešām valstīm. Tādēļ būtu jāizveido to valstu forums, kam ir oglekļa cenas noteikšanas instrumenti vai citi salīdzināmi instrumenti ("Klimata klubs"), nolūkā veicināt vērienīgu klimata politiku visās valstīs un pavērt ceļu oglekļa cenas noteikšanai globālā līmenī. Dalībai Klimata klubā vajadzētu būt atvērtai, brīvprātīgai, neekskluzīvai, bet jo īpaši vērstai uz augstu klimata mērķu sasniegšanu atbilstīgi Parīzes nolīgumam. Klimata klubs varētu darboties daudzpusējas starptautiskas organizācijas aizbildnībā, un tam būtu jāatvieglo attiecīgo pasākumu, kas ietekmē emisiju samazināšanu, salīdzināšana un attiecīgā gadījumā koordinācija. Klimata klubam būtu arī jāatbalsta attiecīgo klimata pasākumu salīdzināmība, panākot tā dalībnieku īstenoātā klimata monitoringa, ziņošanas un verifikācijas kvalitāti un nodrošinot līdzekļus iesaistei un pārredzamībai starp Savienību un tās tirdzniecības partneriem.*

- (73) *Lai turpinātu atbalstīt Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu trešās valstīs, ir vēlams, lai Savienība no sava budžeta turpinātu sniegt finansiālu atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanās pasākumiem vismazāk attīstītajās valstīs, tostarp to centieniem dekarbonizēt un pārveidot savas ražošanas nozares. Minētajam Savienības atbalstam būtu arī jāveicina attiecīgo nozaru pielāgošanās jaunajām regulatīvajām prasībām, kas izriet no šīs regulas.*
- (74) Tā kā OIM mērķis ir veicināt tīrākus ražošanas procesus **■**, Savienība *ir apņēmusies zaļā kursa ārējās dimensijas ietvaros un atbilstoši starptautiskajām saistībām saskaņā ar Parīzes nolīgumu* sadarboties ar *un sniegt atbalstu* valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem, lai panāktu to ražošanas nozaru dekarbonizāciju. Savienībai būtu *jāturpina ar saviem budžeta līdzekļiem atbalstīt minētās valstis, jo īpaši VAV*, lai *palīdzētu nodrošināt, ka tās* pielāgojas šajā regulā noteiktajiem pienākumiem. Savienībai būtu arī jāturpina *atbalstīt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām minētajās valstīs, tostarp to centienos dekarbonizēt un pārveidot savas ražošanas nozares, ievērojot daudzgadu finanšu shēmas maksimālo apjomu un finansiālo atbalstu, ko Savienība sniedz starptautiskajam finansējumam klimata pārmaiņu jomā. Savienība strādā pie tā, lai ieviestu jaunus pašu resursus, kuru pamatā ir ieņēmumi, kas gūti no OIM sertifikātu pārdošanas.*

- (75) Šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679¹⁷ un (ES) 2018/1725¹⁸.
- (76) Efektivitātes labad *šai regulai mutatis mutandis* būtu jāpiemēro Regulas (EK) Nr. 515/97¹⁹ noteikumi.

-
- ¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).
- ¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).
- ¹⁹ Padomes Regula (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu muitas un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV L 82, 22.3.1997., 1. lpp.).

(77) Lai papildinātu vai grozītu konkrētus nebūtiskus šīs regulas elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai:

- papildinātu šo regulu, nosakot prasības un procedūras attiecībā uz trešām valstīm vai teritorijām, kas svītrotas no III pielikuma 2. punkta saraksta, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu minētajām valstīm vai teritorijām attiecībā uz elektroenerģiju;
- grozītu III pielikuma 1. vai 2. punktā uzskaitīto trešo valstu un teritoriju sarakstu, vai nu pievienojot minētās valstis vai teritorijas minētajam sarakstam, lai no OIM izslēgtu tās trešās valstis vai teritorijas, kas turpmāku nolīgumu gadījumā ir pilnībā integrētas ES ETS vai ir ar to saistītas, vai no minētā saraksta svītrotot trešās valstis vai teritorijas, tādējādi tām piemērojot OIM, ja tās faktiski neiekasē ES ETS cenu par precēm, ko eksportē uz Savienību;
- papildinātu šo regulu, precizējot nosacījumus verificētāju akreditācijas piešķiršanai, akreditēto verificētāju kontrolei un pārraudzībai, akreditācijas atsaukšanai un akreditācijas struktūru savstarpējai atzīšanai un salīdzinošai izvērtēšanai;
- papildinātu šo regulu, sīkāk nosakot OIM sertifikātu pārdošanas un atpirkšanas grafiku, administrēšanu un citus aspektus; un
- grozītu I pielikumā iekļauto preču sarakstu, noteiktos apstākļos pievienojot preces, kas ir nedaudz pārveidotas, lai pastiprinātu pasākumus, kas vērsti pret apiešanas praksi.

Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, *rīkotu* atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²⁰. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

²⁰ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (78) *Šādas apspriešanās būtu jāveic pārredzamā veidā un tās var ietvert iepriekšēju apspriešanos ar ieinteresētajām personām, piemēram, kompetentajām struktūrām, nozari (tostarp MVU), sociālajiem partneriem, piemēram, arodbiedrībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vides organizācijām.*
- (79) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²¹.
- (80) Savienības finanšu intereses būtu jāaizsargā, visā izdevumu ciklā piemērojot samērīgus pasākumus, to vidū pārkāpumu novēršanu, konstatēšanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. *Tāpēc OIM būtu jābalstās uz piemērotiem un iedarbīgiem mehānismiem, lai nepieļautu ieņēmumu zaudējumus.*

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (81) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku un tādējādi samazināt globālās oglekļa emisijas, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un ietekmes dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (82) Lai būtu iespējams savlaicīgi pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus saskaņā ar šo regulu, tai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa
Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

1. pants
Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido oglekļa ievēkorekcijas mehānismu ("OIM"), kas nolūkā novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku ir piemērojams I pielikumā uzskaitītajās precēs iegultajām siltumnīcefekta gāzu emisijām brīdī, kad šīs preces tiek importētas Savienības muitas teritorijā, ***tādējādi samazinot globālās oglekļa emisijas un atbalstot Parīzes nolīguma mērķu īstenošanu, kā arī radot stimulus operatoriem trešās valstīs šo emisiju samazināšanai.***
2. OIM papildina Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu **■**, kas ***izveidota*** ar Direktīvu 2003/87/EK ("ES ETS"), proti, ar to tiek piemēroti līdzvērtīgi noteikumi ***šīs regulas*** 2. pantā uzskaitīto preču importam Savienības muitas teritorijā.
3. Ar OIM ***ir paredzēts aizstāt*** mehānismus, kas izveidoti saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK nolūkā novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, ***atspoguļojot to ES ETS kvotu apjomu, kas tiek iedalītas*** bez maksas saskaņā ar minētās direktīvas 10.a pantu.

2. pants
Darbības joma

1. Šo regulu piemēro I pielikumā uzskaitītajām precēm, kuru izcelsme ir trešā valstī, **ja** šīs preces vai šo preču pārstrādes produkti, uz ko attiecas Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētā ieviešanas pārstrādei procedūra, tiek importēti Savienības muitas teritorijā.
2. Šo regulu piemēro **arī** šīs regulas **I pielikumā uzskaitītajām** precēm, **kuru izcelsme ir trešā valstī**, ja šīs preces **vai šo preču pārstrādes produkti, uz kuriem attiecas Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētā ieviešanas pārstrādei procedūra**, tiek ievesti **uz mākslīgas salas, fiksētā vai peldošā struktūrā vai jebkurā citā struktūrā** kādas Savienības muitas teritorijai piegulošas dalībvalsts kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomikas zonā, **kas atrodas blakus Savienības muitas teritorijai**.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredzēti sīki izstrādāti nosacījumi OIM piemērošanai šādām precēm, jo īpaši attiecībā uz jēdzieniem, kuri ir līdzvērtīgi tādiem jēdzieniem kā importēšana Savienības muitas teritorijā un laišanas brīvā apgrozībā, procedūrām, kas saistītas ar OIM deklarācijas iesniegšanu par šādām precēm, un kontroles pasākumiem, kas jāveic muitas dienestiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šīs regulas 29. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. *Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, šo regulu nepiemēro:*
- a) *šīs regulas I pielikumā uzskaitītajām precēm, ko importē Savienības muitas teritorijā, ar noteikumu, ka šādu preču patiesā vērtība vienā sūtījumā nepārsniedz vērtību, kas noteikta nelielas vērtības precēm, kā minēts Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009²² 23. pantā;*
 - b) *precēm, kas atrodas tādu ceļotāju personīgajā bagāžā, kuri ierodas no trešās valsts, ar noteikumu, ka šādu preču patiesā vērtība nepārsniedz vērtību, kas noteikta nelielas vērtības precēm, kā minēts Regulas (EK) Nr. 1186/2009 23. pantā;*
 - c) *precēm, kas pārvietojamas vai izmantojamas saistībā ar militārām darbībām saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446²³ 1. panta 49. punktu.*
4. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir III pielikuma 1. punktā uzskaitītajās trešās valstīs un teritorijās.
5. Importētas preces uzskata par tādām, kuru izcelsme ir trešās valstīs, saskaņā ar noteikumiem par nepreferenciālu izcelsmi, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 59. pantā.

²² Padomes Regula (EK) Nr. 1186/2009 (2009. gada 16. novembris), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (OV L 324, 10.12.2009., 23. lpp.).

²³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp.).

6. Trešās valstis un teritorijas III pielikuma 1. punktā iekļauj, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
- a) uz šo trešo valsti vai teritoriju attiecas ES ETS vai arī ir noslēgts nolīgums starp minēto trešo valsti vai teritoriju un Savienību, ar ko tiek pilnībā sasaistīta ES ETS un ***minētās*** trešās valsts vai teritorijas ***emisijas kvotu tirdzniecības sistēma*** **■** ;
 - b) ***oglekļa*** cena, kas samaksāta preču izcelsmes valstī, ir faktiski iekasēta par šajās precēs ***iegultajām siltumnīcefekta gāzu emisijām*** bez jebkādām tādām atlaidēm, kas pārsniedz tās, kādas tiek piemērotas arī saskaņā ar ES ETS.

■

7. Ja trešā valstī vai teritorijā ir elektroenerģijas tirgus, kas, pateicoties tirgu sasaistei, ir integrēts Savienības elektroenerģijas iekšējā tirgū, un *nav* tehniska risinājuma, kā piemērot OIM elektroenerģijas importam Savienības muitas teritorijā no šādas trešās valsts vai teritorijas, šādu ■ elektroenerģijas importu no valsts vai teritorijas atbrīvo no OIM piemērošanas, ja Komisija ir novērtējusi, ka visi šie nosacījumi ir izpildīti *saskaņā ar 8. punktu:*

- a) trešā valsts vai teritorija ir noslēgusi nolīgumu ar Savienību, kurā ir izklāstīts pienākums elektroenerģijas nozarē piemērot Savienības tiesību aktus, tostarp tiesību aktus par atjaunīgo energoresursu attīstīšanu, kā arī citus noteikumus enerģētikas, vides un konkurences jomā;
- b) ar šīs trešās valsts vai teritorijas tiesību aktiem tiek īstenoti Savienības elektroenerģijas tirgum veltīto tiesību aktu galvenie noteikumi, tostarp par atjaunīgo energoresursu attīstīšanu un elektroenerģijas tirgu sasaisti;
- c) trešā valsts vai teritorija ir iesniegusi Komisijai ceļvedi, kurā norādīts, kādos termiņos tā pieņems pasākumus, ar ko īsteno d) un e) punktā norādītos nosacījumus;

- d) trešā valsts vai teritorija ir apņēmusies līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un attiecīgi ir oficiāli formulējumi un iesniegusi ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ilgtermiņa (gadsimta vidus) attīstības stratēģiju, kā panākt zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni, kura ir salāgota ar šo mērķi, un ir iestrādājusi šīs saistības savos tiesību aktos;
- e) trešā valsts vai teritorija, īstenodama c) apakšpunktā minēto ceļvedi, ir pierādījusi, ka **ir ievēroti noteiktie termiņi un** ir panākts būtisks progress virzībā uz tiesību aktu salāgošanu ar Savienības tiesību aktiem klimatrīcības jomā, pamatojoties uz minēto ceļvedi, tostarp attiecībā uz oglekļa cenu noteikšanu Savienībai līdzvērtīgā līmenī vismaz tiktāl, ciktāl tas skar elektroenerģijas ražošanu; tāda elektroenerģijas sektora emisiju tirdzniecības sistēma, kur cena ir līdzvērtīga ES ETS cenai, ir pilnībā jāievieš līdz 2030. gada 1. janvārim;
- f) trešā valsts vai teritorija ir ieviesusi efektīvu **sistēmu**, lai nepieļautu elektroenerģijas netiešu importu Savienībā no citām trešām valstīm vai teritorijām, kas nepilda a) līdz e) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus.

8. Trešo valsti vai teritoriju, kas atbilst visiem 7. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, iekļauj III pielikuma 2. punktā **■** un iesniedz divus ziņojumus par minēto nosacījumu izpildi, pirmo ziņojumu līdz 2025. gada 1. jūlijam un otro līdz **2027. gada 31. decembrim**. Līdz attiecīgi 2025. gada 31. decembrim un **2028. gada 1. jūlijam** un Komisija, jo īpaši balstīdamās uz 7. punkta c) apakšpunktā minēto ceļvedi un no trešās valsts vai teritorijas saņemtajiem ziņojumiem, novērtē, vai trešā valsts vai teritorija joprojām nepilda 7. punktā izklāstītos nosacījumus.
9. Trešo valsti vai teritoriju, kas iekļauta III pielikuma 2. punktā **■**, svīturo no minētā saraksta, ja ir spēkā viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem:
- a) ja Komisijai ir pamats uzskatīt, ka minētā trešā valsts vai teritorija nav pietiekami progresējusi kāda no 7. punktā izklāstīto nosacījumu izpildē, vai ja minētā trešā valsts vai teritorija ir rīkojusies tā, ka tas nav saderīgi ar Savienības klimata un vides tiesību aktos noteiktajiem mērķiem;
 - b) ja minētā trešā valsts vai teritorija ir veikusi pasākumus, kas ir pretrunā tās dekarbonizācijas mērķiem, piemēram, sniegusi publisko atbalstu tādu jaunu ražošanas jaudu uzstādīšanai, kas rada vairāk nekā 550 **gramus** fosilā kurināmā izcelsmes oglekļa dioksīdu ('CO₂') uz elektroenerģijas **kilovatstundu**.
 - c) **ja Komisijai ir pierādījumi, ka elektroenerģijas eksporta uz Savienību pieauguma dēļ minētajā trešā valstī vai teritorijā elektroenerģijas ražošanas izraisītās emisijas pieaugušas vismaz par 5 % salīdzinājumā ar 2026. gada 1. janvāri.**

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai ***papildinātu šo regulu, izklāstot*** prasības un procedūras attiecībā uz trešām valstīm, kas svītrotas no III pielikuma 2. punkta, lai nodrošinātu, ka šī regula tiek piemērota minētajām valstīm vai teritorijām attiecībā uz elektroenerģiju. Ja šādos gadījumos tirgu sasaiste joprojām nav saderīga ar šīs regulas piemērošanu, Komisija var nolemt izslēgt minētās trešās valstis vai teritorijas no sasaistes ar Savienības tirgu un pieprasīt tiešu jaudas piešķiršanu uz robežas starp Savienību un minētajām trešām valstīm vai teritorijām, lai būtu iespējams piemērot OIM.
11. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai grozītu III pielikuma 1. vai 2. punktā izklāstītos ***sarakstus ar trešām valstīm vai teritorijām, vai nu pievienojot vai svītrojot trešo valsti vai teritoriju***, atkarībā no tā, vai ***attiecībā uz minēto trešo valsti vai teritoriju*** ir izpildīti 6., 7. vai 9. punktā ***izklāstītie*** nosacījumi.
12. Savienība var noslēgt nolīgumus ar trešām valstīm vai teritorijām, lai 9. panta piemērošanā būtu iespējams ņemt vērā oglekļa cenu noteikšanas mehānismus ***šādās*** valstīs vai teritorijās.

3. pants
Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “preces” ir *I* pielikumā uzskaitītās preces;
- 2) “siltumnīcefekta gāzes” ir siltumnīcefekta gāzes, kas *I* pielikumā norādītas pie katras minētajā pielikumā uzskaitītās preces;
- 3) “emisijas” ir siltumnīcefekta gāzu izplūde atmosfērā no preču ražošanas;
- 4) “imports” ir laišana brīvā apgrozībā, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 201. pantā;
- 5) “ES ETS” ir siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma Savienībā attiecībā uz Direktīvas 2003/87/EK *I* pielikumā uzskaitītajām darbībām (izņemot aviācijas darbības);

- 6) ***“Savienības muitas teritorija” ir teritorija, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 4. pantā;***
- 7) “trešā valsts” ir valsts vai teritorija ārpus Savienības muitas teritorijas;
- 8) “kontinentālais šelfs” ir ANO Jūras tiesību konvencijas 76. pantā definētais kontinentālais šelfs;
- 9) “ekskluzīvā ekonomikas zona” ir ekskluzīvā ekonomikas zona, kas definēta ANO Jūras tiesību konvencijas 55. pantā, un kuru dalībvalsts saskaņā ar minēto konvenciju ir deklarējusi par savu ekskluzīvo ekonomikas zonu;
- 10) ***“patiesā vērtība” ir patiesā vērtība attiecībā uz komerciālām precēm, kā definēts Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 1. panta 48. punktā;***

- 11) “tirgu sasaiste” ir pārvades jaudas piešķiršana, izmantojot Savienības sistēmu, kas vienlaicīgi savieto uzdevumus un piešķir starpzonu jaudas, kā izklāstīts Regulā (ES) 2015/1222;
- 12) “tieša jaudas piešķiršana” ir pārrobežu pārvades jaudas piešķiršana atsevišķi no elektroenerģijas tirdzniecības;
- 13) “kompetentā iestāde” ir iestāde, ko katra dalībvalsts izraudzījusi saskaņā ar 11. pantu;
- 14) “muitas dienesti” ir dalībvalstu muitas administrācijas saskaņā ar definīciju Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 1. punktā;
- 15) "**importētājs**" ir **vai nu** persona, kura iesniedz muitas deklarāciju **preču** laišanai brīvā apgrozībā savā vārdā **un savā uzdevumā**, vai, **ja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu muitas deklarāciju iesniedz netiešs pārstāvis muitā**, persona, kuras **uzdevumā** šāda deklarācija tiek iesniegta ■ ;

- 16) *“muitas deklarētājs” ir deklarētājs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 15. punktā, kas iesniedz muitas deklarāciju preču laišanai brīvā apgrozībā savā vārdā, vai persona, kuras vārdā šāda deklarācija tiek iesniegta;*
- 17) *“atzītais OIM deklarētājs” ir persona, ko kompetentā iestāde par tādu atzinusi saskaņā ar 17. pantu;*
- 18) *“persona” ir fiziska persona, juridiska persona vai jebkura personu apvienība, kam nav juridiskas personas statusa, bet kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir tiesīga veikt juridiskas darbības;*
- 19) *“iedibināta dalībvalstī” ir:*
- a) fiziskas personas gadījumā — ikviena persona, kuras dzīvesvieta ir kādā dalībvalstī;*
 - b) juridiskas personas vai personu apvienības gadījumā — ikviena persona, kurai kādā dalībvalstī ir tās juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīga darbījumdarbības vieta;*

- 20) *“uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas numurs (EORI numurs)” ir numurs, kuru muitas dienests piešķir, kad ir veikta reģistrācija muitas vajadzībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantu;*
- 21) *“tiešās emisijas” ir emisijas no preču ražošanas procesiem, tostarp emisijas no siltumapgādes un aukstumapgādes ražošanas, ko patērē ražošanas procesos, neatkarīgi no siltumapgādes vai aukstumapgādes ražošanas vietas;*
- 22) *“iegultās emisijas” ir tiešās emisijas, kas rodas preču ražošanas procesos, un netiešās emisijas, kuras rodas šīs ražošanas procesos patērētās elektroenerģijas ražošanā, un kas tiek aprēķinātas saskaņā ar IV pielikumā izklāstītajām metodēm un sīkāk precizētas saskaņā ar 7. panta 7. punktu pieņemtajos īstenošanas aktos;*
- 23) *"tonna CO₂e" ir viena metriskā tonna CO₂ vai jebkuras citas tādas siltumnīcefekta gāzes daudzums, kura ir uzskaitīta I pielikumā un kurai ir līdzvērtīgs globālās sasilšanas potenciāls;*

- 24) “OIM sertifikāts” ir sertifikāts elektroniskā formātā, kas atbilst vienai tonnai CO₂e precēs iegulto emisiju;
- 25) “nodošana” ir deklarēto *importētajās precēs* iegulto emisiju *vai importētajās precēs iegulto emisiju, kuras būtu bijis jādeklarē, kompensēšana ar* OIM sertifikātiem;
- 26) “ražošanas procesi” ir ķīmiskie un fizikālie procesi, ko veic, lai iekārtā saražotu preces;
- 27) “standartvērtība” ir vērtība, ko aprēķina vai atvedina no sekundārajiem datiem un kas atspoguļo precēs iegultās emisijas;
- 28) “faktiskās emisijas” ir emisijas, kas aprēķinātas, pamatojoties uz primārajiem datiem par preču ražošanas procesiem, *kas radušās preču ražošanas procesos patērētās enerģijas ražošanas laikā, un kas tiek aprēķinātas saskaņā ar IV pielikumā izklāstītajām metodēm;*

- 29) “oglekļa cena” ir naudas summa, kas *saskaņā ar oglekļa emisiju samazināšanas shēmu* samaksāta trešā valstī kā nodoklis, *nodeva vai maksa* vai par emisijas kvotām siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros un kas aprēķināta par šāda pasākuma aptvertajām siltumnīcefekta gāzēm, kuras rodas preču ražošanas laikā;
- 30) “iekārta” ir stacionāra tehniska vienība, kurā notiek ražošanas process;
- 31) “operators” ir jebkura persona, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu trešā valstī;
- 32) “valsts akreditācijas struktūra” ir valsts akreditācijas struktūra, ko dalībvalsts izraudzījies saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 4. panta 1. punktu;
- 33) “ES ETS kvota” ir kvota, kas definēta Direktīvas 2003/87/EK 3. panta a) punktā, attiecībā uz minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītajām darbībām, izņemot aviācijas darbības;
- 34) “netiešās emisijas” ir emisijas, kas rodas preču ražošanas procesos patērētās elektroenerģijas ■ ražošanā, *neatkarīgi no tā, kur šī patērētā elektroenerģija tiek ražota.*

II nodaļa
Atzīto **OIM** deklarētāju pienākumi un tiesības

4. pants
Preču imports

Savienības muitas teritorijā preces importē tikai atzītais **OIM deklarētājs**.

5. pants
Atzīšanas pieteikums

1. Ikviens importētājs, *kas ir iedibināts dalībvalstī*, pirms preču importēšanas Savienības muitas teritorijā *iesniedz pieteikumu atzītā OIM deklarētāja statusa iegūšanai (“atzīšanas pieteikums”)*. *Ja šāds importētājs ieceļ netiešu pārstāvi muitā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu un ja šis netiešais pārstāvis muitā piekrīt rīkoties kā atzītais OIM deklarētājs, netiešais pārstāvis muitā iesniedz atzīšanas pieteikumu.*
2. *Ja importētājs nav iedibināts dalībvalstī, atzīšanas pieteikumu iesniedz netiešais pārstāvis muitā.*
3. *Atzīšanas pieteikumu iesniedz, izmantojot OIM reģistru, kas izveidots saskaņā ar 14. pantu.*

4. Atkāpjoties no 1. punkta, ja elektroenerģijas importam nepieciešamā pārvades jauda tiek piešķirta, izmantojot tiešo jaudas piešķiršanu, tad personu, kurai importa vajadzībām šī jauda piešķirta un kura importa vajadzībām šo jaudu nominē, šīs regulas nolūkā uzskata par atzīto **OIM** deklarētāju tajā dalībvalstī, kurā persona **muitas deklarācijā** ir deklarējusi elektroenerģijas importu. Importu mēra uz katras robežas laika periodā, kas nepārsniedz vienu stundu, un tās pašas stundas laikā nav iespējams atskaitīt ne eksportu, ne tranzītu.

Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā iesniegta muitas deklarācija, reģistrē šo personu OIM reģistrā.

5. Atzīšanas pieteikumā iekļauj šādu informāciju par ***pieteikuma iesniedzēju***:

- a) vārds/nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
- b) ***EORI numurs***;
- c) galvenā Savienībā veiktā saimnieciskā darbība;
- d) tās dalībvalsts nodokļu iestādes apliecinājums ■ , kurā ***pieteikuma iesniedzējs*** ir iedibināts, ka uz ***pieteikuma iesniedzēju*** neattiecas neizpildīts valsts nodokļu parādu atgūšanas rīkojums;
- e) apliecinājums ar godavārdu, ka pēdējo piecu gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas gada ***pieteikuma iesniedzējs*** nav bijis iesaistīts nekādos smagos vai atkārtotos muitas tiesību aktu, nodokļu noteikumu ***vai*** tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu pārkāpumos, tostarp nav izdarījis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;

- f) informācija, kas nepieciešama, lai pierādītu ***pieteikuma iesniedzēja*** finansiālās iespējas un darbības spēju izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, un, ja kompetentā iestāde, pamatojoties uz riska novērtējumu, tā nolēmusi – apliecinoši dokumenti, kas apstiprina šo informāciju, piemēram, peļņas un zaudējumu pārskats un balance par līdz pat trim pēdējiem noslēgtajiem finanšu gadiem;
- g) aplēstā to preču monetārā vērtība un apjoms — norādot pa preču veidiem —, ko importē Savienības teritorijā tajā kalendārajā gadā, kurā iesniegts pieteikums, un nākamajā kalendārajā gadā;
- h) attiecīgā gadījumā to personu vārdi/nosaukumi un kontaktinformācija, kuru vārdā ***pieteikuma iesniedzējs*** rīkojas.

6. Pieteikumu iesniedzējs var jebkurā laikā atsaukt savu pieteikumu.

7. Atzītais **OIM** deklarētājs nekavējoties *ar OIM reģistra starpniecību* informē kompetento iestādi par visām izmaiņām saskaņā ar šā panta 5. punktu sniegtajā informācijā, ***kuras radušās*** pēc tam, kad atbilstīgi 17. pantam ir pieņemts lēmums, ***ar ko piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu***, un ***kuras var ietekmēt minēto lēmumu*** vai ***saskaņā ar to piešķirtās*** atzīšanas saturu.
8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par ***saziņu starp pieteikuma iesniedzēju, kompetento iestādi un Komisiju***, par atzīšanas pieteikuma standartformātu un ***procedūrām šāda pieteikuma iesniegšanai, izmantojot OIM reģistru***, par procedūru, kas kompetentajai iestādei jāievēro, ***un*** atzīšanas pieteikumu izskatīšanas ***termiņiem*** saskaņā ar šā panta 1. punktu, un par noteikumiem, kā kompetentā iestāde identificē ***atzītos OIM*** deklarētājus, kuri vēlas importēt elektroenerģiju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

6. pants
OIM deklarācija

1. Līdz katra gada 31. maijam un pirmo reizi 2027. gadā par 2026. gadu ikviens atzītais **OIM** deklarētājs *ar 14. pantā minētajā OIM reģistra starpniecību* iesniedz **OIM** deklarāciju par iepriekšējo kalendāro gadu.
2. OIM deklarācijā iekļauj šādu informāciju:
 - a) katra veida preču kopējais daudzums, kas importēts *iepriekšējā* kalendārajā gadā **■** , kas attiecībā uz elektroenerģiju izteikts megavatstundās, bet attiecībā uz pārējām precēm – tonnās;
 - b) kopējās *šā punkta a) apakšpunktā minēto preču* iegultās emisijas, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteiktas tonnās CO₂e emisiju uz megavatstundu, bet attiecībā uz pārējām precēm tonnās CO₂e emisiju uz katra veida preču tonnu, un kas aprēķinātas saskaņā ar 7. pantu *un verificētas saskaņā ar 8. pantu*;
 - c) kopējām iegultajām emisijām, *kuras minētas šā punkta b) apakšpunktā*, atbilstošais kopējais **nododamo** OIM sertifikātu skaits, kas ir attiecīgi samazināts, ja izcelsmes valstī ir samaksāta oglekļa cena saskaņā ar 9. pantu, un vajadzīgās korekcijas, *lai atspoguļotu to*, kādā mērā ES ETS kvotas tiek iedalītas bez maksas saskaņā ar 31. pantu;
 - d) *to verificācijas ziņojumu kopijas, ko akreditēti verificētāji izdevuši saskaņā ar 8. pantu un VI pielikumu*;

3. Ja ■ pārstrādes produkti, kas radušies Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētajā ievešanas pārstrādei procedūrā, *tiek importēti*, atzītais **OIM** deklarētājs OIM deklarācijā norāda ■ emisijas, kas iegultas precēs, *kurām piemērota* ievešanas pārstrādei procedūra **un kuras ir rezultējušās importētos pārstrādes produktos**, pat tad, ja pārstrādes **produkti** ■ nav preces, kas uzskaitītas *šīs regulas* I pielikumā. *Šo punktu piemēro arī tad, ja pārstrādes produkti, kas radušies ievešanas pārstrādei procedūrā, ir atpakaļievestas preces, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 205. pantā.*
4. Ja šīs regulas **I pielikumā uzskaitītās** importētās preces ir pārstrādes produkti, kas radušies Regulas (ES) Nr. 952/2013 259. pantā minētajā izvešanas pārstrādei procedūrā, tad atzītais **OIM** deklarētājs OIM deklarācijā norāda tikai emisijas, kas rodas pārstrādes operācijā, kura notiek ārpus Savienības muitas teritorijas ■ .

5. Ja importētās preces ir Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. pantā minētās atpakaļievestās preces, atzītais deklarētājs **OIM** deklarācijā atsevišķi norāda “nulle” pie kopējām iegultajām emisijām, kas atbilst minētajām precēm.
6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par OIM deklarācijas standartformātu, *tostarp detalizētu informāciju, kas paziņojama par katru iekārtu un izcelsmes valsti, un preču veidu, ar ko pamato šā panta 2. punktā minētos kopējos daudzumus, jo īpaši attiecībā uz iegultajām emisijām un samaksāto oglekļa cenu*, par minētās deklarācijas iesniegšanas procedūru, *izmantojot OIM reģistru*, kā arī par kārtību, kādā *saskaņā ar 22. panta 1. punktu* nododami šā panta 2. punkta c) apakšpunktā *minētie* OIM sertifikāti, *jo īpaši attiecībā uz procesu un to, kā atzītais OIM deklarētājs izvēlas nododamos sertifikātus*. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

7. pants

Iegulto emisiju aprēķināšana

1. Precēs iegultās emisijas aprēķina, izmantojot IV pielikumā izklāstītās metodes. ***II pielikumā uzskaitītajām precēm aprēķina un ņem vērā tikai tiešās emisijas.***
2. Iegultās emisijas precēs, kas nav elektroenerģija, nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām un izmantojot IV pielikuma 2. un 3. punktā izklāstītās metodes. Ja faktiskās emisijas, ***tāpat kā arī netiešās emisijas,*** nav iespējams pienācīgi noteikt, tad iegultās emisijas nosaka, vadoties pēc standartvērtībām un izmantojot IV pielikuma 4.1. punktā izklāstītās metodes. ■
3. Importētajā elektroenerģijā iegultās emisijas nosaka, vadoties pēc standartvērtībām un izmantojot III pielikuma 4.2. punktā izklāstīto metodi, izņemot tad, ja atzītais ***OIM*** deklarētājs ***pierāda, ka ir izpildīti*** IV pielikuma ***5. punktā uzskaitītie kritēriji,*** pēc kuriem iegultās emisijas nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām.

4. *Iegultās netiešās emisijas aprēķina saskaņā ar IV pielikuma 4.3. punktā noteikto metodi un sīkāk precīzē saskaņā ar šā panta 7. punktu pieņemtajos īstenošanas aktos, ja vien atzītais OIM deklarētājs nepierāda, ka ir izpildīti kritēriji iegulto emisiju noteikšanai, pamatojoties uz IV pielikuma 6. punktā uzskaitītajām faktiskajām emisijām.*
5. Atzītais **OIM** deklarētājs glabā informāciju, kas vajadzīga iegulto emisiju aprēķināšanai saskaņā ar V pielikumā noteiktajām prasībām. Šī informācija ir pietiekami detalizēta, lai saskaņā ar 18. pantu akreditētie verificētāji varētu verificēt iegultās emisijas saskaņā ar 8. pantu un VI pielikumu un lai Komisija un kompetentā iestāde varētu izskatīt OIM deklarāciju saskaņā ar 19. panta 2. punktu.
6. Atzītais **OIM** deklarētājs glabā 5. punktā minēto informāciju, tostarp verificētāja ziņojumu, līdz ceturtā gada beigām pēc gada, kurā OIM deklarācija ir iesniegta vai bija jāiesniedz.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par:

- a) šīs regulas IV pielikumā izklāstīto aprēķina metožu elementu **piemērošanu**, tostarp ražošanas procesu sistēmas robežu noteikšanu un **attiecīgajiem ielaides materiāliem (prekursoriem)**, emisijas faktoriem, iekārtai specifiskajām faktisko emisiju vērtībām un standartvērtībām un to attiecīgo piemērošanu atsevišķām precēm, kā arī par metodēm, ar kurām nodrošina tādu datu ticamību, uz kuru pamata nosaka standartvērtības, tostarp par datu detalizācijas pakāpi un verifikāciju, **kā arī par tādu preču sīkāku precizēšanu, kuras IV pielikuma 1. punkta nolūkā uzskatāmas par “vienkāršām precēm” un “kompleksām precēm”**; minētajos īstenošanas aktos arī precizē nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek uzskatīts, ka faktiskās emisijas nevar pienācīgi noteikt, kā arī pierādījumu elementus, kas apliecina, ka ir izpildīti IV pielikuma 5. un 6. punktā uzskaitītie kritēriji, kas pamato faktisko emisiju izmantošanu attiecībā uz elektroenerģiju, kas patērēta preču ražošanas procesos 2. punkta nolūkā; un
- b) aprēķina metožu elementu piemērošanu saskaņā ar 4. punktu atbilstīgi IV pielikuma 4.3. punktam.

Objektīvi pamatotos gadījumos pirmajā daļā minētajos īstenošanas aktos paredz, ka
█ standartvērtības var pielāgot konkrētām teritorijām, reģioniem vai valstīm, lai ņemtu vērā specifiskus objektīvus faktorus, **kuri ietekmē emisijas, piemēram, dominējošos enerģijas avotus vai industriālos procesus.** Minēto īstenošanas aktu pamatā ir pašreizējie tiesību akti par Direktīvas 2003/87/EK aptverto iekārtu emisiju un darbības datu **monitoringu un** verifikāciju, jo īpaši **Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066**²⁴, Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 un **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331**²⁵. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 29. panta 2. punktā.

²⁴ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1. lpp.).

²⁵ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).

8. pants

Iegulto emisiju verifikācija

1. Atzītais **OIM** deklarētājs nodrošina, ka kopējās iegultās emisijas, kas deklarētas saskaņā ar 6. pantu iesniegtajā OIM deklarācijā, verificē saskaņā ar 18. pantu akreditēts verificētājs, pamatojoties uz VI pielikumā izklāstītajiem verifikācijas principiem.
2. Ja emisijas ir iegultas precēs, kas saražotas saskaņā ar 10. pantu reģistrētās iekārtās trešā valstī, atzītais **OIM** deklarētājs var izvēlēties izmantot verificētu informāciju, kas tam darīta zināma saskaņā ar 10. panta 7. punktu, lai izpildītu šā panta 1. punktā minēto pienākumu.
3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par VI pielikumā izklāstīto verifikācijas principu **piemērošanu** attiecībā uz:
 - a) iespēju, **pienācīgi pamatotos apstākļos un neapdraudot iegulto emisiju ticamu aplēsi**, atbrīvot verificētāju no pienākuma apmeklēt iekārtu, kur tiek ražotas attiecīgās preces;
 - b) tādu robežsliekšņu **noteikšanu**, pēc kuriem nosaka, vai nepatiesas ziņas vai neatbilstības ir būtiskas; un
 - c) nepieciešamajiem verifikācijas ziņojumu pamatojošiem dokumentiem, **tostarp to formātu**.

Pieņemot pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus, Komisija cenšas panākt līdzvērtīgumu un saskaņotību ar Īstenošanas regulā (ES) 2018/2067 noteiktajām procedūrām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 29. panta 2. punktā.

9. pants

Trešā valstī samaksātā oglekļa cena ■

1. Atzītais **OIM** deklarētājs OIM deklarācijā var prasīt samazināt nododamo OIM sertifikātu skaitu, lai ņemtu vērā oglekļa cenu, kas par šīm deklarētajām iegultajām emisijām jau samaksāta izcelsmes valstī. ***Samazinājumu var pieprasīt tikai tad, ja oglekļa cena ir faktiski samaksāta izcelsmes valstī. Šādā gadījumā ņem vērā visas minētajā valstī pieejamās atlaides vai cita veida kompensācijas, kuru rezultātā minētā oglekļa cena būtu samazinājusies.***

2. Atzītais **OIM** deklarētājs glabā ■ dokumentus, kas vajadzīgi, lai pierādītu, ka par deklarētajām iegultajām emisijām bija jāmaksā oglekļa cena preču izcelsmes valstī, ***kas ir faktiski samaksāta, kā minēts 1. punktā. Atzītais OIM deklarētājs jo īpaši glabā pierādījumus par visām pieejamajām atlaidēm vai jebkāda cita veida kompensāciju, it sevišķi atsauces uz attiecīgajiem minētās valsts tiesību aktiem. Minētajos dokumentos saturošo informāciju sertificē persona, kas ir neatkarīga no atzītā OIM deklarētāja un izcelsmes valsts iestādēm. Dokumentos ir norādīts šīs neatkarīgās personas vārds un kontaktinformācija. Atzītais OIM deklarētājs arī glabā pierādījumus ■ par oglekļa cenas faktisko samaksu ■ .***
3. Atzītais **OIM** deklarētājs glabā 2. punktā minētos dokumentus līdz ceturtā gada beigām pēc gada, kurā OIM deklarācija ir iesniegta vai bija jāiesniedz.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus *par gada vidējās oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta saskaņā ar šā panta 1. punktu, konvertēšanu atbilstošā* nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājumā, *tostarp* ārvalstu valūtā *faktiski* samaksātās oglekļa cenas konvertēšanu euro pēc gada vidējā maiņas kursa, *par nepieciešamajiem pierādījumiem, ka oglekļa cena ir faktiski samaksāta, šā panta 1. punktā minēto attiecīgo atlaižu vai cita veida kompensācijas piemēriem,* ■ *par šā panta 2. punktā minētās neatkarīgās personas kvalifikāciju* ■ *un nosacījumiem, lai pārliecinātos par minētās personas neatkarību.* Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

10. pants

Trešās valstīs esošu operatoru un iekārtu reģistrācija

1. Pēc trešā valstī esošas iekārtas operatora pieprasījuma Komisija 14. pantā ■ minētajā **OIM reģistrā** reģistrē informāciju par šo operatoru un par tā iekārtu.
2. Šā panta 1. punktā minētajā reģistrācijas pieprasījumā iekļauj šādu informāciju, kas pēc reģistrācijas iekļaujama **OIM reģistrā**:
 - a) operatora vārds vai nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
 - b) katras iekārtas atrašanās vieta, ieskaitot pilnu adresi un **ģeogrāfiskās** koordinātas (ģeogrāfiskais platums un garums ar sešām zīmēm aiz komata);
 - c) ■ iekārtas galvenā saimnieciskā darbība.
3. Komisija paziņo operatoram par reģistrāciju **OIM reģistrā**. Reģistrācija ir derīga piecus gadus no dienas, kad par to ir paziņots operatoram.
4. Operators nekavējoties informē Komisiju par visām 2. punktā minētās informācijas izmaiņām, kas radušās pēc reģistrācijas, un Komisija atjaunina attiecīgo informāciju OIM reģistrā.

5. ■ Operators ■ :

- a) nosaka iegultās emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar IV pielikumā izklāstītajām metodēm, katram šā panta 1. punktā minētajā iekārtā saražotajam preču veidam;
- b) nodrošina, ka šā punkta a) apakšpunktā minētās iegultās emisijas verificē saskaņā ar 18. pantu akreditēts verificētājs, ievērojot VI pielikumā izklāstītos verificācijas principus;
- c) četrus gadus pēc verificācijas glabā **verifikācijas** ziņojuma kopiju, kā arī informāciju, kas vajadzīga, lai aprēķinātu precēs iegultās emisijas **saskaņā ar V pielikumā noteiktajām prasībām**.

6. Šā panta 5. punkta c) apakšpunktā minētā informācija ir pietiekami detalizēta, lai būtu iespējams verificēt *iegultās emisijas* saskaņā ar **8. pantu un VI pielikumu** un lai varētu saskaņā ar 19. pantu izskatīt OIM deklarāciju, ko iesniedzis atzītais **OIM** deklarētājs, kuram attiecīgā informācija tika izpausta saskaņā ar **šā panta 7. punktu**.
7. Operators var šā panta 5. punktā minēto informāciju par iegulto emisiju verifikāciju atklāt atzītam **OIM** deklarētājam. Atzītajam **OIM** deklarētājam ir tiesības izmantot šo atklāto informāciju, lai izpildītu 8. pantā minēto pienākumu.
8. Operators var jebkurā brīdī prasīt, lai reģistrāciju **OIM reģistrā** atceļ. ***Komisija pēc šāda pieprasījuma un pēc tam, kad ir informētas valstu kompetentās iestādes, no OIM reģistra svītros šo operatoru un dzēš informāciju par minēto operatoru un par tā iekārtu, ar noteikumu, ka šāda informācija nav nepieciešama iesniegto OIM deklarāciju izskatīšanai. Komisija pēc tam, kad tā ir devusi attiecīgajam operatoram iespēju tikt uzklautam un ir apspriedusies ar atbilstīgajām kompetentajām iestādēm, var arī dzēst informāciju, ja Komisija konstatē, ka informācija par minēto operatoru vairs nav precīza. Komisija informē kompetentās iestādes par šādu dzēšanu.***

III nodaļa
Kompetentās iestādes

11. pants
Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās kompetento iestādi, kas pilda šajā regulā noteiktās funkcijas un pienākumus, un par to informē Komisiju.

Komisija dara pieejamu dalībvalstīm visu kompetento iestāžu sarakstu un minēto informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī un dara minēto informāciju pieejamu OIM reģistrā.*

2. **Kompetentās** iestādes **apmainās** ar visu informāciju, kas ir būtiska vai relevanta to funkciju un pienākumu izpildei **saskaņā ar šo regulu.**

12. pants

Komisija

Papildus citiem uzdevumiem, kurus Komisija īsteno saskaņā ar citiem šīs regulas noteikumiem, Komisija palīdz kompetentajām iestādēm veikt šajā regulā noteiktās funkcijas un pienākumus un koordinē to darbības, atbalstot paraugprakses apmaiņu un izdodot pamatnostādnes par paraugpraksi šīs regulas darbības jomā un veicinot pienācīgu informācijas apmaiņu un sadarbību starp kompetentajām iestādēm, kā arī starp kompetentajām iestādēm un Komisiju.

13. pants

Dienesta noslēpums un informācijas izpaušana

1. Uz visu informāciju, ko kompetentā iestāde **vai Komisija** ir ieguvusi, veicot **savus pienākumus**, un kas pēc savas būtības ir konfidenciāla vai ir sniegta konfidenciāli, attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu. Kompetentā iestāde **vai Komisija** to neizpauž bez informāciju sniegušās personas vai iestādes skaidras iepriekšējas atļaujas **vai pamatojoties uz noteikumiem, kas paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos**.
2. *Atkāpjoties no 1. punkta, kompetentās iestādes un Komisija var apmainīties ar šādu informāciju savā starpā, ar muitas dienestiem, kā arī ar dienestiem, kas atbild par administratīvām sankcijām vai kriminālsodiem, un Eiropas Prokuratūru, lai nodrošinātu, ka personas pilda šajā regulā tām noteiktos pienākumus, un ka tiek piemēroti tiesību akti muitas jomā. Uz šādu kopīgotu informāciju attiecas dienesta noslēpums, un to neatklāj nevienai citai personai vai iestādei, izņemot, pamatojoties uz Savienības vai valsts tiesību aktiem.*

14. pants

OIM reģistrs

1. ***Komisija*** izveido ■ atzīto ***OIM deklarētāju OIM*** reģistru, kas ir standartizēta elektroniska datubāze, kurā ir dati par šo ***atzīto OIM*** deklarētāju OIM sertifikātiem. ***Komisija OIM reģistrā iekļauto informāciju automātiski un reāllaikā dara pieejamu muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm.***
2. Šā panta 1. punktā minētais ***OIM*** reģistrs satur kontus ar informāciju par katru atzīto ***OIM*** deklarētāju, proti:
 - a) atzītā ***OIM*** deklarētāja vārds/nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
 - b) atzītā ***OIM*** deklarētāja EORI numurs;
 - c) OIM konta numurs;
 - d) katra atzītā ***OIM*** deklarētāja OIM sertifikātu identifikācijas numurs, pārdošanas cena, pārdošanas datums, un nodošanas, atpirkšanas vai anulēšanas datums ■ .

3. *OIM reģistrā atsevišķā sadaļā iekļauj informāciju par tiem trešās valstīs esošiem operatoriem un iekārtām, kas reģistrēti saskaņā ar 10. panta 2. punktu.*
4. *Šā panta 2. un 3. punktā minētā informācija OIM reģistrā ir konfidenciāla, izņemot operatoru nosaukumus, adreses un kontaktinformāciju, kā arī iekārtu atrašanās vietu trešās valstīs ■ . Operators var izvēlēties iespēju, ka tā nosaukums, adrese un kontaktinformācija netiek publiskota. Komisija dara pieejamu OIM reģistrā iekļauto publisko informāciju sadarbspējīgā formātā.*
5. *Komisija par katru no I pielikumā uzskaitītajām precēm katru gadu publicē informāciju par kopējām šajās importētajās precēs iegultajām emisijām.*
6. *Komisija pieņem īstenošanas aktus par OIM reģistra infrastruktūru un īpašajiem procesiem un procedūrām, tostarp 15. pantā minēto riska analīzi, elektroniskajām datubāzēm, kurās ir šā panta 2. un 3. punktā minētā informācija, 16. pantā minētajiem OIM reģistra kontu datiem, 20. pantā minētās informācijas par OIM sertifikātu pārdošanu, atpirkšanu un anulēšanu nosūtīšanu OIM reģistram un 25. panta 3. punktā minēto informācijas kontrolpārbaudi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.*

15. pants

Riska analīze

1. Komisija *veic uz risku balstītas kontroles darbības attiecībā uz 14. pantā minētajā OIM reģistrā reģistrētajiem datiem un darījumiem, lai nodrošinātu, ka OIM sertifikātu pirkšanā, turēšanā, nodošanā, atpirkšanā un anulēšanā nav notikuši nekādi pārkāpumi.*

I

2. Ja saskaņā ar 1. punktu veiktajā kontrolē Komisija konstatē pārkāpumus, tā informē attiecīgās *kompetentās iestādes*, ka jāveic turpmāka izmeklēšana, lai šos konstatētos pārkāpumus novērstu.

16. pants

Konti OIM reģistrā

1. **Komisija** katram atzītajam **OIM** deklarētājam piešķir unikālu OIM konta numuru.
2. Katram atzītajam **OIM** deklarētājam piešķir piekļuvi savam **OIM** reģistra kontam.
3. **Komisija** izveido kontu, tiklīdz ir piešķirta 17. panta 1. punktā minētā atzīšana, un par to paziņo atzītajam **OIM** deklarētājam.
4. Ja atzītais **OIM** deklarētājs ir pārtraucis saimniecisko darbību vai tā atzīšana **ir** atsaukta, Komisija šā **atzītā OIM** deklarētāja kontu slēdz **ar noteikumu, ka atzītais OIM deklarētājs ir izpildījis visus pienākumus, kas tam noteikti šajā regulā.**

1. *Ja atzīšanas pieteikums ir iesniegts saskaņā ar 5. pantu, tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts, piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu, ja ir izpildīti šā panta 2. punktā izklāstītie kritēriji. Atzītā OIM deklarētāja statusu atzīst visās dalībvalstīs.*

Pirms atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanas kompetentā iestāde, izmantojot OIM reģistru, veic konsultāciju procedūru par atzīšanas pieteikumu. Konsultāciju procedūrā iesaista citu dalībvalstu kompetentās iestādes un Komisiju, un tā nepārsniedz 15 darba dienas.

2. *Atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanas kritēriji ir šādi :*

- a) *pēdējo piecu gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas gada pieteikuma iesniedzējs nav bijis iesaistīts smagā vai atkārtotos muitas tiesību aktu, nodokļu noteikumu, tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu vai šīs regulas un saskaņā ar to pieņemto deleģēto un īstenošanas aktu noteikumu pārkāpumos, un – jo īpaši – pieteikuma iesniedzējs nav izdarījis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;*
- b) *pieteikuma iesniedzējs pierāda savas finansiālās iespējas un darbības spēju izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;*
- c) *pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts dalībvalstī, kurā ir iesniegts pieteikums; un*
- d) *pieteikuma iesniedzējam ir piešķirts EORI numurs saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantu.*

3. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka šā panta 2. punktā izklāstītie kritēriji nav izpildīti, vai ja pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis 5. panta 5. punktā uzskaitīto informāciju, **atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanu** atsaka. **Šādā lēmumā par atteikumu piešķirt atzītā OIM deklarētāja statusa norāda atteikuma iemeslus un iekļauj informāciju par pārsūdzības iespēju.**

4. Kompetentās iestādes lēmumu, **ar ko piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu, reģistrē OIM reģistrā, un** tajā iekļauj šādu informāciju:

- a) atzītā **OIM** deklarētāja vārds/nosaukums, adrese **un kontaktinformācija**;
- b) atzītā **OIM** deklarētāja EORI numurs;
- c) OIM konta numurs, kas **atzītajam OIM deklarētājam piešķirts saskaņā ar 16. panta 1. punktu**;
- d) **garantijas, kas nepieciešamas saskaņā ar šā panta 5. punktu.**

5. *Lai izpildītu šā panta 2. punkta b) apakšpunktā izklāstītos kritērijus*, kompetentā iestāde prasa sniegt garantiju ■, ja *pieteikuma iesniedzējs* nav bijis iedibināts divu pilnu finanšu gadu laikā *pirms* gada, kurā saskaņā ar 5. panta 1. punktu tika iesniegts pieteikums.

Kompetentā iestāde šādas garantijas summu nosaka kā ■ summu, kas *aprēķināta* ■ atbilstoši to OIM sertifikātu skaitam, kuri *atzītajam OIM* deklarētājam *būtu* jānodod ■ saskaņā ar 22. pantu *attiecībā uz to preču importu, par kurām ziņots saskaņā ar 5. panta 5. punkta g) apakšpunktu. Sniegtā garantija ir bankas garantija, ko pēc pirmā pieprasījuma izmaksā Savienībā darbojoša finanšu iestāde, vai cita veida garantija ar līdzvērtīgu drošību.*

6. ■ Ja kompetentā iestāde konstatē, ka sniegtā garantija nenodrošina vai nav vairs ■ pietiekama, lai nodrošinātu atzītā OIM deklarētāja finansiālās iespējas un darbības spēju izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, tā prasa atzītajam *OIM* deklarētājam ■ izvēlēties – vai nu sniegt papildu garantiju, vai ■ aizstāt sākotnējo garantiju ar jaunu saskaņā ar 5. punktu.
7. Kompetentā iestāde garantiju atbrīvo uzreiz pēc 31. maija otrajā gadā, kurā atzītais *OIM* deklarētājs ir nodevis OIM sertifikātus saskaņā ar 22. pantu.

8. Kompetentā iestāde atsauc *atzītā OIM deklarētāja statusu*, ja:

- a) *atzītais OIM deklarētājs pieprasa atsaukšanu; vai*
- b) *atzītais OIM deklarētājs ■ vairs neatbilst šā panta 2. vai 6. punktā noteiktajiem kritērijiem vai ir bijis iesaistīts 22. panta 1. punktā minētā pienākuma — t. i., pienākuma nodot OIM sertifikātus, — smagā vai atkārtotā pārkāpumā vai 22. panta 2. punktā minētā pienākuma — t. i., pienākuma katra ceturkšņa beigās nodrošināt pietiekamu OIM sertifikātu skaitu tā kontā OIM reģistrā, — smagā vai atkārtotā pārkāpumā.*

Pirms atzītā OIM deklarētāja statusa atsaukšanas kompetentā iestāde atzītajam OIM deklarētājam dod iespēju tikt uzklautam un veic konsultāciju procedūru par iespējamo šāda statusa atsaukšanu. Konsultāciju procedūrā iesaista citu dalībvalstu kompetentās iestādes un Komisiju, un tā nepārsniedz 15 darba dienas.

Jebkurā lēmumā par atsaukšanu iekļauj šā lēmuma pamatojumu, kā arī informāciju par pārsūdzības tiesībām.

9. Kompetentā iestāde OIM reģistrā reģistrē informāciju par:

- a) pieteikuma iesniedzējiem, kuru pieteikumi atzīšanas saņemšanai ir noraidīti saskaņā ar šā panta 3. punktu; un*
- b) personām, kuru atzītā OIM deklarētāja statuss ir atsaukts saskaņā ar šā panta 8. punktu.*

10. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem nosacījumus:

- a) šā panta 2. punktā minēto kritēriju piemērošanai, tostarp kritērija piemērošanai par to, ka šī persona nav bijusi iesaistīta smagā pārkāpumā vai atkārtotos pārkāpumos saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunktu;*
- b) šā panta 5., 6. un 7. punktā minētās garantijas piemērošanai;*
- c) šā panta 8. punktā minēto smaga vai atkārtota pārkāpuma kritēriju piemērošanai;*
- d) šā panta 8. punktā minētā atzītā OIM deklarētāja statusa atsaukšanas sekām; un*
- e) šā panta 1. un 8. punktā minētās konsultāciju procedūras konkrētiem termiņiem un formātam.*

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

18. pants

Verificētāju akreditācija

1. Jebkuru personu, kas **■ saskaņā ar** Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 akreditēta **attiecīgai darbību grupai**, uzskata par akreditētu verificētāju šīs regulas vajadzībām. **Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu attiecīgās darbību grupas, nodrošinot akreditēta verificētāja kvalifikācijas, kas nepieciešama šajā regulā paredzēto verifikāciju veikšanai, saskaņošanu ar attiecīgo darbību grupu, kas uzskaitīta Īstenošanas regulas (ES) 2018/2067 I pielikumā un norādīta akreditācijas sertifikātā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 29. panta 2. punktā.**
2. Valsts akreditācijas struktūra pēc pieprasījuma var akreditēt Savienībā iedibinātu personu kā verificētāju saskaņā ar šo regulu, **ja tā, pamatojoties uz tai iesniegto dokumentāciju, uzskata, ka šāda persona** spēj piemērot V pielikumā minētos verifikācijas principus, lai izpildītu iegulto emisiju kontroles pienākumus, kas noteikti 8. **■** un 10. pantā.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, *lai šo regulu papildinātu ar precizējošiem nosacījumiem par šā panta 2. punktā minētās akreditācijas piešķiršanu*, ■ akreditēto verificētāju kontroli un pārraudzību, akreditācijas atsaukšanu un akreditācijas struktūru savstarpēju atzīšanu un profesionālizvērtēšanu.

19. pants

OIM deklarāciju izskatīšana

1. *Komisija pārrauga OIM deklarāciju izskatīšanu.*
2. *Saskaņā ar izskatīšanas stratēģiju, tostarp riska faktoriem, Komisija ■ OIM deklarācijas var izskatīt laika periodā, kas noslēdzas ar ceturto gadu pēc gada, kurā OIM deklarācijas bija jāiesniedz.*

Izskatīšana var ietvert OIM deklarācijā *un verificācijas ziņojumos* sniegtās informācijas verificēšanu, pamatojoties uz informāciju, ko paziņojuši muitas dienesti saskaņā ar 25. panta 2. punktu, un citiem attiecīgiem pierādījumiem, un pamatojoties uz jebkādu revīziju, ko uzskata par nepieciešamu, tostarp atzītā *OIM* deklarētāja telpās.

Komisija ar OIM reģistra starpniecību paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, par izskatīšanas uzsākšanu un gūtajiem rezultātiem.

Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, arī var izskatīt OIM deklarāciju šā punkta pirmajā daļā minētajā laikposmā. Kompetentā iestāde ar OIM reģistra starpniecību paziņo Komisijai par izskatīšanas uzsākšanu un gūtajiem rezultātiem.

3. *Komisija periodiski norāda konkrētus riska faktoros un punktus, kam jāpievērš uzmanība, pamatojoties uz risku analīzi saistībā ar OIM īstenošanu Savienības līmenī, ņemot vērā OIM reģistrā iekļauto informāciju, muitas dienestu paziņotos datus un citus attiecīgus informācijas avotus, tostarp kontroles un pārbaudes, kas veiktas saskaņā ar 15. panta 2. punktu un 25. panta 25. punktu.*

Komisija arī veicina informācijas apmaiņu ar kompetentajām iestādēm par krāpnieciskām darbībām un sodu uzlikšanu saskaņā ar 26. pantu.

4. Ja atzītais OIM deklarētājs neiesniedz OIM deklarāciju saskaņā ar 6. pantu vai ja Komisija, pamatojoties uz izskatīšanu, ko tā veikusi saskaņā ar šā panta 2. punktu, uzskata, ka paziņotais OIM sertifikātu skaits ir nepareizs, Komisija novērtē minētā atzītā OIM deklarētāja OIM saistības saskaņā ar šo regulu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju. Komisija *veic provizorisku aprēķinu* par kopējo OIM sertifikātu skaitu, kurus būtu bijis jānodod, attiecīgi vēlākais līdz 31. decembrim [] tajā gadā, kas seko gadam, kurā OIM deklarācija bija jāiesniedz, vai vēlākais līdz 31. decembrim ceturtajā gadā pēc tam, kad iesniegta nepareizā OIM deklarācija. *Komisija iesniedz kompetentajām iestādēm šādu provizorisku aprēķinu orientējošā nolūkā un neskarot galīgo aprēķinu, ko noteikusi tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts.*

5. Ja kompetentā iestāde **konstatē**, ka deklarētais nododamo OIM sertifikātu skaits ir nepareizs vai ka nav iesniegta OIM deklarācija **saskaņā ar 6. pantu**, tā **nosaka** OIM sertifikātu skaitu, kas atzītajam **OIM** deklarētājam **būtu bijis jānodod, ņemot vērā Komisijas iesniegto informāciju**.

Kompetentā iestāde atzītajam **OIM** deklarētājam paziņo savu lēmumu par **noteikto OIM sertifikātu skaitu un pieprasa** tam viena mēneša laikā **nodot** šos papildu OIM sertifikātus.

Kompetentās iestādes lēmumā ir iekļauts tā pamatojums, kā arī informācija par pārsūdzības tiesībām. Lēmumu paziņo arī ar OIM reģistra starpniecību.

Ja kompetentā iestāde pēc tam, kad ir saņēmusi Komisijas saskaņā ar šā panta 2. un 4. punktu veikto provizorisko aprēķinu, nolemj neveikt nekādas darbības, kompetentā iestāde ar OIM reģistra starpniecību attiecīgi informē Komisiju.

I

6. Ja kompetentā iestāde **konstatē**, ka nodoto OIM sertifikātu **skaitis** **I** pārsniedz sertifikātu, kurus būtu bijis jānodod, skaitu, tā nekavējoties **informē Komisiju**. Par daudz nodotos OIM sertifikātus **atpērk saskaņā ar 23. pantu**.

IV nodaļa
OIM sertifikāti

20. pants
OIM sertifikātu pārdošana

1. Dalībvalstis kopējā centrālā platformā pārdod OIM sertifikātus atzītajiem OIM deklarētājiem, kas ir iedibināti minētajā dalībvalstī.

2. Komisija izveido un pārvalda kopējo centrālo platformu, ievērojot Komisijas un dalībvalstu kopīgu iepirkuma procedūru.

Komisijai un kompetentajām iestādēm ir piekļuve informācijai, kas glabājas minētajā kopējā centrālajā platformā.

3. Kopējā centrālajā platformā iekļauto informāciju par OIM sertifikātu pārdošanu, atpirkšanu un anulēšanu katras darbdienu beigās nodod OIM reģistram.

4. **■** OIM sertifikātus pārdod atzītajiem **OIM** deklarētājiem **■** par cenu, kas aprēķināta saskaņā ar 21. pantu.
5. **Komisija** nodrošina, ka katram OIM sertifikātam tā izveidošanas brīdī tiek piešķirts unikāls **■** identifikācijas **numurs**. Komisija reģistrē unikālo identifikācijas numuru un OIM sertifikāta cenu un pārdošanas datumu **OIM** reģistrā tā atzītā **OIM** deklarētāja kontā, kurš iegādājas minēto sertifikātu.
6. **Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai papildinātu šo regulu, sīkāk precizējot OIM sertifikātu pārdošanas un atpirkšanas grafiku, administrēšanu un citus aspektus, kas saistīti ar OIM sertifikātu pārdošanu un atpirkšanu, nolūkā panākt saskaņotību ar Komisijas Regulā (ES) Nr. 1031/2010²⁶ noteiktajām procedūrām.**

21. pants

OIM sertifikātu cena

1. OIM sertifikātu cenu Komisija aprēķina kā izsoles platformā tirgots ES ETS kvotu vidējo noslēguma cenu katrā kalendārajā nedēļā saskaņā ar Regulā (ES) Nr. 1031/2010 noteiktajām procedūrām.

Kalendārajās nedēļās, kurās izsoles platformā nav ieplānotas izsoles, OIM sertifikātu cena ir ES ETS kvotu vidējā noslēguma cena pēdējā nedēļā, kurā izsoles platformā notika izsoles.

²⁶ Komisijas Regula (ES) Nr. 1031/2010 (2010. gada 12. novembris) par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā (OV L 302, 18.11.2010., 1. lpp.).

2. Komisija publicē 1. punkta otrajā daļā minēto vidējo cenu savā tīmekļa vietnē **vai jebkādā citā piemērotā veidā** nākamās kalendārās nedēļas pirmajā darbdienā. Minēto cenu piemēro no pirmās darbdienas pēc tās publicēšanas līdz nākamās kalendārās nedēļas pirmajai darbdienai.
3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus **par šā panta 1. punktā noteiktās** metodikas **piemērošanu**, pēc kuras aprēķina OIM sertifikātu vidējo cenu, un cenas publicēšanas praktisko kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

22. pants
OIM sertifikātu nodošana

1. Atzītais **OIM** deklarētājs līdz katra gada 31. maijam un pirmo reizi 2027. gadā par 2026. gadu *ar OIM reģistra starpniecību* ■ nodod OIM sertifikātus tādā skaitā, kas atbilst iegultajām emisijām, kuras par kalendāro gadu pirms nodošanas deklarētas saskaņā ar 6. panta 2. punkta c) *apakšpunktu* un verificētas saskaņā ar 8. pantu. **Nodotos OIM sertifikātus Komisija no OIM reģistra svītros. Atzītais OIM deklarētājs nodrošina, ka prasītais OIM sertifikātu skaits ir pieejams tā kontā OIM reģistrā.**
2. ■ Atzītais ■ OIM ■ deklarētājs nodrošina, ka OIM sertifikātu skaits tā kontā **OIM** reģistrā katra ceturkšņa beigās atbilst vismaz 80 % no iegultajām emisijām, kuras noteiktas, izmantojot standartvērtības saskaņā ar IV pielikumā izklāstītajām metodēm, visās precēs, ko tas importējis kopš kalendārā gada sākuma.

3. Ja **Komisija** konstatē, ka OIM sertifikātu skaits atzītā **OIM** deklarētāja kontā neatbilst 2. punktā noteiktajiem pienākumiem, **tā par to ar OIM reģistra starpniecību paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts.**

Kompetentā iestāde viena mēneša laikā pēc šāda paziņojuma paziņo atzītajam **OIM** deklarētājam par **nepieciešamību savā kontā nodrošināt** pietiekamu OIM sertifikātu skaitu.

Kompetentā iestāde reģistrē atzītajam OIM deklarētājam nosūtīto paziņojumu un atzītā OIM deklarētāja sniegto atbildi OIM reģistrā.

I

23. pants

OIM sertifikātu atpirkšana

1. **Ja atzītais OIM deklarētājs** to pieprasa, **dalībvalsts, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, atpērk** pārpalikušos OIM sertifikātus, kas deklarētāja kontā **OIM** reģistrā atlikuši pēc tam, kad sertifikāti ir nodoti saskaņā ar 22. pantu.

Komisija, izmantojot 20. pantā minēto kopējo centrālo platformu, atpērk pārpalikušos sertifikātus tās dalībvalsts vārdā, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts. Atzītais OIM deklarētājs atpirkšanas pieprasījumu iesniedz līdz katra tā gada 30. jūnijam, kurā OIM sertifikāti nodoti.

2. Šā panta 1. punktā minēto atpērkamo sertifikātu skaits nepārsniedz vienu trešo daļu no kopējā to OIM sertifikātu **skaita**, ko atzītais deklarētājs **OIM** iegādājies iepriekšējā kalendārajā gadā.
3. Katra OIM sertifikāta atpirkšanas cena ir cena, ko atzītais **OIM** deklarētājs par to samaksājis iegādes brīdī.

24. pants
OIM sertifikātu anulēšana

Katra gada 1. jūlijā **Komisija** anulē visus OIM sertifikātus, kas iegādāti gadā pirms iepriekšējā kalendārā gada un kas ir palikuši **atzītā OIM deklarētāja kontā OIM** reģistrā. **Minētos OIM sertifikātus anulē bez kompensācijas.**

Ja nododamo OIM sertifikātu skaits tiek apstrīdēts kādā dalībvalstī notiekošā strīdā, Komisija aptur OIM sertifikātu anulēšanu tādā apmērā, kas atbilst apstrīdētajam skaitam. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, nekavējoties paziņo Komisijai visu attiecīgo informāciju.

V nodaļa

Preču importam piemērojamie noteikumi

25. pants

Preču importam piemērojamie noteikumi

1. Muitas dienesti neļauj importēt preces *nevienai personai, kas nav* atzītais *OIM deklarētājs*.
2. Muitas dienesti periodiski un *automātiski, jo īpaši izmantojot uzraudzības mehānismu, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 56. panta 5. punktu*, paziņo *Komisijai konkrētu informāciju* par importam deklarētajām precēm. *Minētajā informācijā* iekļauj *atzītā OIM* deklarētāja EORI numuru un OIM konta numuru, preču 8 ciparu KN kodu, daudzumu, izcelsmes valsti, muitas deklarācijas datumu un muitas procedūru
3. *Komisija šā panta 2. punktā minēto informāciju paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, un attiecībā uz katru OIM deklarētāju salīdzina šo informāciju ar datiem OIM reģistrā saskaņā ar 14. pantu.*

4. Muitas dienesti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 12. panta 1. punktu **Komisijai un** tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, **kas ir piešķūrusi** atzītā **OIM deklarētāja statusu**, var paziņot konfidenciālu informāciju, ko muitas dienesti ieguvuši, pildot savus pienākumus, vai kas **muitas dienestiem** ir sniegta konfidenciāli.
5. **Šai regulai mutatis mutandis piemēro Regulu (EK) Nr. 515/97.**
6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka, kāda informācija, **cik periodiski**, kādos termiņos un ar kādiem līdzekļiem ir jāpaziņo saskaņā ar **šā panta** 2. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

VI nodaļa
Izpildes panākšana

26. pants

Sodi

1. Atzītajam **OIM** deklarētājam, kurš līdz katra gada 31. maijam nenodod OIM sertifikātus tādā skaitā, **kas atbilst** iepriekšējā kalendārajā gadā importētajās precēs iegultajām emisijām, **ir jāmaksā** sods. **Šāds sods ir** identisks Direktīvas 2003/87/EK 16. panta 3. punktā noteiktajam sodam par emisiju pārsniegšanu un tiek palielināts, ievērojot minētās direktīvas 16. panta 4. punktu, ir piemērojams preču importēšanas gadā. Šādu sodu **piemēro** katram OIM sertifikātam, kuru atzītais **OIM** deklarētājs **nav** nodevis.
2. **Ja** persona, kas nav atzītais **OIM** deklarētājs, **ieved** preces Savienības muitas teritorijā, **neievērojot** šajā regulā **noteiktos pienākumus, minētā persona ir atbildīga par soda samaksāšanu. Šāds sods ir iedarbīgs, samērīgs un atturošs un jo īpaši atkarībā no šādas neievērošanas ilguma, smaguma pakāpes, apmēra, nodoma un atkārtēšanas biežuma, kā arī līmeņa, kādā minētā persona sadarbojas ar kompetento iestādi, ir trīs līdz piecas reizes lielāks par** 1. punktā minēto sodu un **ir piemērojams** preču ieviešanas gadā par katru OIM sertifikātu, ko minētā persona **nav** nodevusi.

3. Soda samaksāšana neatbrīvo atzīto **OIM** deklarētāju no pienākuma konkrētajā gadā nodot neizmantotos OIM sertifikātus .
4. Ja kompetentā iestāde, *tostarp ņemot vērā 19. pantā minēto Komisijas sagatavoto provizorisko aprēķinu*, konstatē, ka atzītais **OIM** deklarētājs nav izpildījis pienākumu nodot OIM sertifikātus, kā izklāstīts šā panta 1. punktā, vai ka persona ir ievedusi preces Savienības muitas teritorijā, *neievērojot šajā regulā noteiktos pienākumus*, kā izklāstīts 2. punktā, kompetentā iestāde uzliek sodu, *ievērojot attiecīgi šā panta 1. vai 2. punktu. Šajā nolūkā kompetentā iestāde* atzītajam **OIM** deklarētājam vai, *ja tiek piemērots* šā panta 2. punkts, personai paziņo:
- a) ka kompetentā iestāde ir secinājusi, ka atzītais **OIM** deklarētājs vai šā panta 2. punktā minētā persona nav izpildījusi *šajā regulā paredzētos* pienākumus;
 - b) secinājuma iemeslus;
 - c) atzītajam **OIM** deklarētājam vai šā panta 2. punktā minētajai personai uzliktā soda summu;

- d) dienu, līdz kurai ir jāmaksā sods;
- e) to, kā atzītajam **OIM** deklarētājam vai šā panta 2. punktā minētajai personai jārīkojas, *lai samaksātu sodu*; un
- f) par atzītā **OIM** deklarētāja vai šā panta 2. punktā minētās personas tiesībām iesniegt pārsūdzību.

- 5. ***Ja sods noteiktajā termiņā, kas minēts 4. punkta d) apakšpunktā, nav samaksāts, kompetentā iestāde nodrošina minētās summas samaksu, izmantojot visus līdzekļus, kas tai ir pieejami saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.***
- 6. ***Lēmumus par 1. un 2. punktā minētajiem sodiem dalībvalstis paziņo Komisijai un reģistrē 5. punktā minēto galīgo maksājumu OIM reģistrā.***

27. pants

Apiešana

1. Komisija, pamatojoties uz relevantiem un objektīviem datiem, rīkojas **saskaņā ar šo pantu**, lai novērstu šīs regulas apiešanas praksi.
2. Apiešanas praksi **definē kā** tādu tirdzniecības modeļa maiņu attiecībā uz **precēm, kura izriet no prakses, procesa vai darba, kam nav cita pietiekama cēloņa vai ekonomiskā pamatojuma kā vien pilnībā vai daļēji izvairīties no** šajā regulā noteiktajiem pienākumiem. **Šāda prakse, process vai darbs var izpausties kā, bet ne tikai:**
 - a) **attiecīgo preču neliela pārveidošana nolūkā panākt, ka šīs preces atbilst KN kodiem, kas nav uzskaitīti I pielikumā, izņemot gadījumus, kad šādas pārveidošanas rezultātā mainās preču būtiskās īpašības;**
 - b) **sūtījumu mākslīgu sadalīšana vairākos sūtījumos, kuru patiesā vērtība kopā nepārsniedz 2. panta 3. punktā minēto robežsliekšni.**

3. *Komisija pastāvīgi uzrauga situāciju, lai Savienības līmenī identificētu apiešanas praksi, tostarp veicot tirgus uzraudzību vai izmantojot jebkādus attiecīgos informācijas avotus, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesniegumus un ziņojumus.*
4. Dalībvalsts vai jebkura puse, kuru skar *kāda no* 2. punktā minētajām situācijām vai kura gūst no tās labumu, var paziņot Komisijai, ja tā saskaras *ar apiešanas praksi. Arī tādas ieinteresētās puses, kas nav tieši skartās puses vai kas negūst labumu, piemēram, vides organizācijas un nevalstiskās organizācijas, kurām ir konkrēti pierādījumi par šīs regulas apiešanu, var par to ziņot Komisijai.*
5. Šā panta 4. punktā minētajā ziņojumā norāda tā pamatojumu un relevantos datus un statistiku, *lai pamatotu apgalvojumu par šīs regulas apiešanu. Komisija uzsāk izmeklēšanu par šādu dalībvalsts, skartās vai labumu gūstošās puses vai arī citas ieinteresētās personas sniegtu ziņojumu par apiešanu, ja šis ziņojums atbilst šajā punktā minētajām prasībām vai ja Komisija pati konstatē, ka šāda izmeklēšana ir vajadzīga. Komisijai izmeklēšanā var palīdzēt kompetentās iestādes un muitas dienesti. Komisija veic izmeklēšanu deviņu mēnešu laikā pēc ziņojuma saņemšanas datuma.* Ja tiek uzsākta izmeklēšana, Komisija informē visas kompetentās iestādes.

6. Ja Komisijai, ņemot vērā relevantos datus, ziņojumus un statistiku, tostarp to, ko snieguši **■** muitas dienesti, ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka vienā vai vairākās dalībvalstīs **sistemātiski** pastāv šā panta 2. punkta **a) apakšpunktā** minētie apstākļi, tā, lai novērstu apiešanu, ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu ***nolūkā grozīt I pielikumā iekļauto preču sarakstu, pievienojot attiecīgos nedaudz pārveidotos produktus, kas minēti šā panta 2. punkta a) apakšpunktā.***

VII nodaļa

Deleģēšanas īstenošana un komiteju procedūra

28. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 10. punktā, 2. panta 11. punktā, 18. panta 3. punktā, **20. panta 6. punktā** un 27. panta 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz ***piecu gadu laikposmu no ... [šīs regulas spēkā stāšanās datums]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu, vēlākais, deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.***

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 10. punktā, 2. panta 11. punktā, 18. panta 3. punktā, **20. panta 6. punktā** un 27. panta **6. punktā** minēto pilnvaru deleģēšanu.
4. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
5. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
6. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

7. Saskaņā ar 2. panta 10. punktu, 2. panta 11. punktu, 18. panta 3. punktu, **20. panta 6. punktu** un 27. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

29. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz OIM komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VIII nodaļa
Ziņošana un pārskatīšana

30. pants

Komisijas veiktā pārskatīšana un ziņošana

1. Komisija, ***apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām***, vāc informāciju, kas vajadzīga, lai ***paplašinātu*** šīs regulas darbības jomu, ***kā norādīts 2. punkta a) apakšpunktā un ievērojot to, un lai izstrādātu*** iegulto emisiju aprēķināšanas metodes, pamatojoties uz vidiskās pēdas metodēm.
2. Līdz ***32. pantā minētā*** pārejas laika beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu.

Izpildes ziņojumā iekļauj novērtējumu par:

- a) ***iespēju*** paplašināt darbības jomu, iekļaujot:
 - i) šīs regulas ***II pielikumā uzskaitītajās precēs iegultās*** netiešās emisijas;
 - ii) ***šīs regulas I pielikumā uzskaitīto preču pārvadājumos un transporta pakalpojumos iegultās emisijas***;
 - iii) preces, kas ir pakļautas oglekļa emisiju pārvirzes riskam un kas nav ***uzskaitītas I pielikumā, un jo īpaši organiskās ķīmiskās vielas un polimēri***;
 - iv) ***citus ielaides materiālus (prekursorus) I pielikumā uzskaitītajām precēm***;

- b) kritērijiem, kas jāizmanto, lai identificētu šīs regulas I pielikuma sarakstā iekļaujamās preces, pamatojoties uz oglekļa emisiju pārvirzes riskam pakļautajām nozarēm, kas identificētas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.b pantu; minētajam novērtējumam pievieno grafiku preču pakāpeniskai iekļaušanai šīs regulas darbības jomā, kas beidzas 2030. gadā, jo īpaši ņemot vērā attiecīgo oglekļa emisiju pārvirzes riska līmeni;*
- c) tehniskajām prasībām iegulto emisiju aprēķināšanai citām I pielikuma sarakstā iekļaujamām precēm;*
- d) progresu, kas panākts starptautiskajās diskusijās par klimatrīcību;*
- e) pārvaldības sistēmu, tostarp administratīvās izmaksas;*
- f) šīs regulas ietekmi uz I pielikumā uzskaitītajām precēm, kas importētas no jaunattīstības valstīm, īpašu uzmanību pievēršot valstīm, kuras Apvienoto Nāciju Organizācija atzinusi par vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), un sniegtās tehniskās palīdzības rezultātiem;*
- g) metodiku netiešo emisiju aprēķināšanai saskaņā ar 7. panta 7. punktu un IV pielikuma 4.3. punktu.*

3. *Vismaz vienu gadu pirms pārejas laika beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā norādīti produkti, kas atrodas zemāk to I pielikumā uzskaitīto preču vērtību ķēdē un kuru iekļaušanu šīs regulas darbības jomā tajā ir ieteikts apsvērt. Šajā nolūkā Komisija savlaicīgi izstrādā metodiku, kuras pamatā vajadzētu būt būtiskumam attiecībā uz kumulētajām siltumnīcefekta gāzu emisijām un oglekļa emisiju pārvirzes risku.*
4. *Šā panta 2. un 3. punktā minētajiem ziņojumiem attiecīgā gadījumā līdz pārejas laika beigām pievieno tiesību akta priekšlikumu, tostarp detalizētu ietekmes novērtējumu, jo īpaši, lai paplašinātu šīs regulas darbības jomu, pamatojoties uz minētajos ziņojumos izdarītajiem secinājumiem.*

5. *Reizi divos gados no pārejas laika beigām Komisija sava saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 5. punktu Eiropas Parlamentam un Padomei sniedzamā gada ziņojuma ietvaros novērtē, cik efektīvi OIM palīdz novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, ko rada Savienībā ražotas preces, kas paredzētas eksportam uz tādām trešām valstīm, kuras nepiemēro ES ETS vai līdzīgu oglekļa cenas noteikšanas mehānismu. Ziņojumā it sevišķi novērtē Savienības eksporta attīstību OIM nozarēs un norises saistībā ar tirdzniecības plūsmām un šo preču iegultajām emisijām globālajā tirgū. Ja šajā ziņojumā secina, ka pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks saistībā ar precēm, ko Savienībā ražo eksportam uz trešām valstīm, kuras nepiemēro ES ETS vai līdzīgu oglekļa cenas noteikšanas mehānismu, Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu, lai novērstu minēto risku atbilstīgi Pasaules Tirdzniecības organizācijas tiesību aktiem un ņemot vērā iekārtu dekarbonizāciju Savienībā.*

6. *Komisija uzrauga OIM darbību, lai novērtētu ietekmi un iespējamās korekcijas tā piemērošanā.*

Pirms 2028. gada 1. janvāra un turpmāk ik pēc diviem gadiem Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un OIM darbību. Ziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) novērtējumu par OIM ietekmi uz:*
- i) oglekļa emisiju pārvirzi, tostarp saistībā ar eksportu;*
 - ii) aptvertajām nozarēm;*
 - iii) iekšējo tirgu, ekonomisko un teritoriālo ietekmi visā Savienībā;*
 - iv) inflāciju un preču cenu;*
 - v) nozarēm, kas izmanto I pielikumā uzskaitītās preces;*
 - vi) starptautisko tirdzniecību, tostarp resursu pārvirzi; un*
 - vii) VAV;*

- b) novērtējumu par:*
- i) pārvaldības sistēmu, tostarp novērtējumu par OIM deklarētāju atzīšanas īstenošanu un administrēšanu dažādās dalībvalstīs;*
 - ii) šīs regulas darbības jomu;*
 - iii) apiešanas praksi;*
 - iv) dalībvalstīs piemērotajiem sodiem;*
- c) izmeklēšanas rezultātiem un uzliktajiem sodiem;*
- d) apkopotu informāciju par emisiju intensitāti katrā I pielikumā uzskaitīto dažādo preču izcelsmes valstī.*

7. *Ja ir noticis neparedzams, ārkārtējs un neizprovocēts notikums, ko nevar kontrolēt viena vai vairākas trešās valstis, uz kurām attiecas OIM, un ja minētajam notikumam ir postošas sekas uz šādas attiecīgās valsts vai attiecīgo valstu ekonomikas un rūpniecības infrastruktūru, Komisija novērtē situāciju un attiecīgā gadījumā sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu, lai noteiktu pagaidu pasākumus, kas vajadzīgi minēto ārkārtas apstākļu novēršanai.*
8. *Sākot no šīs regulas 32. pantā minētā pārejas laika beigām, Komisija, sniedzot gada ziņojumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/947²⁷ 41. pantu, izvērtē un ziņo par to, kā atbilstīgi šai regulai piešķirtais finansējums ir veicinājis apstrādes rūpniecības dekarbonizāciju VAV.*

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

IX nodaļa

Koordinēšana ar bezmaksas kvotu iedali saskaņā ar ES ETS

31. pants

Bezmaksas kvotu iedale saskaņā ar ES ETS un pienākums nodot OIM sertifikātus

1. Saskaņā ar šīs regulas 22. pantu nododamo OIM sertifikātu daudzumu koriģē tā, lai atspoguļotu to ES ETS bezmaksas kvotu apjomu, kādu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu iedala iekārtām, kas Savienībā ražo šīs regulas I pielikumā uzskaitītās preces.
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko paredz *detalizētus noteikumus* par *korekcijas* aprēķināšanu, kā minēts šā panta 1. punktā. *Šādus detalizētus noteikumus izstrādā, atsaucoties uz principiem, ko ES ETS piemēro bezmaksas kvotu iedalei iekārtām, kuras Savienībā ražo I pielikumā uzskaitītās preces, ņemot vērā dažādās līmeņatzīmes, ko ES ETS izmanto bezmaksas iedalei, lai tās apvienotu atbilstīgās attiecīgo preču vērtībās, un ņemot vērā attiecīgos ielaides materiālus (prekursorus).* Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

X nodaļa
Pārejas noteikumi

32. pants

Pārejas laika tvērums

Pārejas laikā no 2023. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 31. decembrim importētāja pienākumi saskaņā ar šo regulu attiecas tikai uz šīs regulas 33., 34. un 35. pantā izklāstītajiem ziņošanas pienākumiem. Ja importētājs ir iedibināts dalībvalstī un ieceļ netiešu pārstāvi muitā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu un ja netiešais pārstāvis muitā tam piekrīt, šādam netiešajam pārstāvim muitā piemēro ziņošanas pienākumus. Ja importētājs nav iedibināts dalībvalstī, ziņošanas pienākumus piemēro netiešajam pārstāvim muitā.

33. pants
Preču imports

1. Muitas dienesti *informē importētāju vai situācijās, uz kurām attiecas 32. pants, netiešo pārstāvi muitā par 35. pantā minēto ziņošanas pienākumu*, ne vēlāk kā brīdī, kad preces tiek laistas **■** brīvā apgrozībā **■**.
2. Muitas dienesti *periodiski un automātiski, jo īpaši* izmantojot uzraudzības mehānismu, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 56. panta 5. punktu, *vai elektroniski pārsūtot datus*, paziņo *Komisijai* informāciju par importētajām precēm, tostarp pārstrādes produktiem, kas iegūti izvešanas pārstrādei procedūrā. Šāda informācija ietver *muitas deklarētāja un importētāja* EORI numuru, *astoņu* ciparu KN kodu, preču daudzumu, izcelsmes valsti, **■** muitas deklarācijas datumu un muitas procedūru.
3. *Komisija 2. punktā minēto informāciju paziņo to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās muitas deklarētājs un attiecīgā gadījumā importētājs ir iedibināti.*

34. pants

Ziņošanas pienākums attiecībā uz dažām muitas procedūrām

1. ***Ja importē*** pārstrādes ***produktus***, kas iegūti Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētajā ievešanas pārstrādei procedūrā, šīs regulas 35. pantā minētais ziņošanas pienākums ietver arī ***informāciju par*** precēm, ***kurām tika*** piemērota ievešanas pārstrādei procedūra ***un kuras ir rezultējušās importētos pārstrādes produktos***, pat tad, ja attiecīgie pārstrādes ***produkti*** nav uzskaitīti ■ ***šīs regulas I*** pielikumā. ***Šo punktu piemēro arī tad, ja pārstrādes produkti, kas radušies ievešanas pārstrādei procedūrā, ir atpakaļievestas preces, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 205. pantā.***
2. ***Šīs regulas 35. pantā minētais*** ziņošanas pienākums neattiecas uz šādu importu:
 - a) pārstrādes produkti, kas iegūti izvešanas pārstrādei procedūrā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 259. pantā;
 - b) ■ preces, kas uzskatāmas par atpakaļievestām precēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. pantu.

35. pants
Ziņošanas pienākums

1. Katrs importētājs vai situācijās, uz kurām attiecas 32. pants, netiešais pārstāvis muitā, **kas importējis preces** kalendārā gada **konkrētā** ceturksnī, **par minēto ceturksni** ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc minētā ceturkšņa beigām iesniedz **Komisijai** ziņojumu ("OIM ziņojumu"), kurā ietverta informācija par minētajā ceturksnī importētajām precēm.
2. OIM ziņojumā iekļauj šādu informāciju:
 - a) katra preču veida kopējais daudzums, kas ir izteikts megavatstundās, ja tā ir elektroenerģija, un tonnās, ja tās ir citas preces, norādot to par katru iekārtu preču izcelsmes valstī;
 - b) faktiskās kopējās iegultās emisijas, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteiktas tonnās CO₂e emisiju uz megavatstundu, bet attiecībā uz pārējām precēm **tonnās** CO₂e emisiju uz katra veida preču tonnu, un kas aprēķinātas saskaņā ar IV pielikumā izklāstīto metodi;
 - c) kopējās **netiešās** emisijas , kas aprēķinātas saskaņā ar 7. punktā minēto īstenošanas aktu;
 - d) oglekļa cena, kas izcelsmes valstī jāmaksā par importētajās precēs iegultajām emisijām, **ņemot vērā visas atlaides** vai citus pieejamos kompensācijas **veidus** .

3. *Komisija attiecīgajām kompetentajām iestādēm periodiski paziņo to importētāju vai netiešo pārstāvju muitā, kas iedibināti dalībvalstī, sarakstu, tostarp attiecīgos pamatojumus, attiecībā uz kuriem tai ir pamats uzskatīt, ka tie nav izpildījuši pienākumu iesniegt OIM ziņojumu saskaņā ar 1. punktu.*
4. *Ja Komisija uzskata, ka OIM ziņojums ir nepilnīgs vai nepareizs, tā paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā importētājs ir iedibināts, vai situācijās, uz kurām attiecas 32. pants, netiešais pārstāvis muitā ir iedibināts, papildu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu minētā ziņojuma papildināšanai vai labošanai. Šādu informāciju paziņo orientējošiem mērķiem, neskarot minētās kompetentās iestādes galīgo novērtējumu. Minētā kompetentā iestāde sāk koriģēšanas procedūru un paziņo importētājam vai situācijās, uz kurām attiecas 32. pants, netiešajam parstāvim muitā papildu informāciju, kas vajadzīga minētā ziņojuma labošanai. Attiecīgā gadījumā minētais importētājs vai minētais netiešais pārstāvis muitā iesniedz attiecīgajai kompetentajai iestādei un Komisijai koriģētu ziņojumu.*

I

5. Ja *šā panta 4. punktā minētā dalībvalsts* kompetentā iestāde *sāk korigēšanas procedūru, tostarp ņemot vērā informāciju, kas saņemta saskaņā ar šā panta 4. punktu, un konstatē, ka importētājs vai attiecīgā gadījumā saskaņā 32. pantu netiešais parstāvis muitā nav veicis nepieciešamos pasākumus, lai labotu OIM ziņojumu, vai ja attiecīgā kompetentā iestāde konstatē, tostarp ņemot vērā informāciju, kas saņemta saskaņā ar šā panta 3. punktu, ka importētājs vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešais parstāvis muitā nav izpildījis pienākumu iesniegt OIM ziņojumu saskaņā ar šā panta 1. punktu, minētā kompetentā iestāde importētājam vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešajam parstāvim muitā uzliek iedarbīgu, samērīgu un atturošu sodu. Šajā nolūkā kompetentā iestāde paziņo importētājam vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešajam parstāvim muitā un sniedz Komisijai informāciju par:*
- a) secinājumu un minētā secinājuma iemeslus, ka *importētājs vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešais parstāvis muitā nav izpildījis* pienākumu iesniegt ziņojumu par attiecīgo ceturksni vai nav veicis vajadzīgos pasākumus, lai labotu ziņojumu;
 - b) *importētājam vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešajam parstāvim muitā* uzliktā soda apmēru;
 - c) dienu, līdz kurai sods ir jānomaksā;
 - d) to, kā *importētājam vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešajam parstāvim muitā* jārīkojas, lai *samaksātu sodu*; un
 - e) *importētāja vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 32. pantu netiešā parstāvja muitā* tiesībām iesniegt pārsūdzību.

6. ***Ja kompetentā iestāde pēc informācijas saņemšanas no Komisijas saskaņā ar šo pantu nolemj neveikt nekādas darbības, kompetentā iestāde attiecīgi informē Komisiju.***
7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus attiecībā uz:
- a) ziņojamo informāciju, ***minētā ziņojuma sniegšanas līdzekļiem un formātu, tostarp detalizētu informāciju par katru izcelsmes valsti un preču veidu, lai pamatotu 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētās kopsummas, un visu attiecīgo atlaižu vai cita veida pieejamās kompensācijas piemēriem, kā minēts 2. punkta d) apakšpunktā;***
 - b) ***saskaņā ar 5. punktu uzliekamo sodu indikatīvo apmēru, un kritērijiem, kas jāņem vērā, nosakot faktisko apmēru, tostarp ziņojuma nesniegšanas smaguma pakāpi un ilgumu;***
 - c) ***sīki izstrādātiem noteikumiem par 2. punkta d) apakšpunktā minētās gada vidējās oglekļa cenas, kas izteikta ārvalstu valūtā, konvertēšanu euro pēc gada vidējā valūtas maiņas kursa;***

- d) *detalizētiem noteikumiem attiecībā uz* IV pielikumā izklāstīto aprēķina *metožu* elementiem, tostarp, nosakot ražošanas procesu sistēmas robežas, emisijas faktorus, iekārtām specifiskās faktisko emisiju vērtības un to attiecīgo piemērošanu atsevišķām precēm, kā arī izklāstot metodes, ar kurām nodrošina datu ticamību, tostarp detalizācijas pakāpi ■ ; un
- e) *līdzekļiem un formātu ziņošanas prasībām par* netiešajām emisijām ■ importētās precēs; *šajā formātā būtu jānorāda elektroenerģijas daudzums, kas izmantots I pielikumā uzskaitīto preču ražošanā, kā arī ar šo elektroenerģiju saistītā izcelsmes valsts, ražošanas avots un emisijas faktori.*

Minētos īstenošanas aktus ■ pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 29. panta 2. punktā. Tos piemēro precēm, kas importētas šīs regulas 32. pantā minētajā pārejas laikā, un to pamatā ir spēkā esošie tiesību akti attiecībā uz iekārtām, kas ietilpst Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā.

XI nodaļa
Nobeiguma noteikumi

36. pants
Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no 2023. gada 1. **oktobra**. Tomēr:
 - a) regulas **5., 10., 14., 16. un 17.** pantu piemēro no **2024. gada 31. decembra**;
 - b) **regulas 2. panta 2. punktu, 4. pantu, 6.– 9. pantu, 15. un 19. pantu, 20. panta 1., 3., 4. un 5. punktu, 21.– 27. pantu un 31. pantu** piemēro no **2026. gada 1. janvāra**.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

I PIELIKUMS

Preču un siltumnīcefekta gāzu saraksts

1. Preču identifikācijas nolūkā šo regulu piemēro precēm, uz kurām attiecas šajā tabulā norādītie kombinētās nomenklatūras (KN) kodi. KN kodi ir noteikti Regulā (EEK) Nr. 2658/87.
2. Šajā regulā siltumnīcefekta gāzes, kas saistītas ar 1. punktā minētajām precēm, ir tās, kas attiecīgajām precēm norādītas šajā tabulā.

Cements

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2507 00 80 –citi kaolīnmāli	Oglekļa dioksīds
2523 10 00 – cementa klinkeri	Oglekļa dioksīds
2523 21 00 – baltais portlandcements, mākslīgi iekrāsots vai nekrāsots	Oglekļa dioksīds
2523 29 00 – citāds portlandcements	Oglekļa dioksīds
2523 30 00 – aluminātcements	Oglekļa dioksīds
2523 90 00 – citi hidrauliskie cementi	Oglekļa dioksīds

Elektroenerģija

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2716 00 00 – elektriskā enerģija	Oglekļa dioksīds

Mēslošanas līdzekļi

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2808 00 00 – slāpekļskābe; sulfoslāpekļskābes	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
2814 – bezūdens amonjaks vai amonjaka ūdens šķīdums	Oglekļa dioksīds
2834 21 00 – kālija nitrāti	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
3102 – minerālie vai ķīmiskie slāpekļa mēslošanas līdzekļi	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
3105 – minerālie vai ķīmiskie mēslojumi, kas satur divus vai trīs barojošus elementus: slāpekli, fosforu, kāliju; citādi mēslošanas līdzekļi; šajā nodaļā minētās preces, tabletēs vai līdzīgās formās vai iepakojumos, ar bruto masu ne vairāk kā 10 kg - Izņemot: 3105 60 00 – minerālie vai ķīmiskie mēslošanas līdzekļi, kas satur divus mēslojuma elementus – fosforu un kāliju	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds

Dzelzs un tērauds

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
72 – dzelzs un tērauds Izņemot: <i>7202 2 – ferosilīcijs</i> <i>7202 30 00 – ferosilīcijmangāns</i> <i>7202 50 00 – ferohromsilīcijs</i> <i>7202 70 00 – feromolibdēns</i> <i>7202 80 00 – ferovolframs un ferosilīcijvolframs</i> <i>7202 91 00 – ferotitāns un ferosilīcijtitāns</i> <i>7202 92 00 – ferovanādijs</i> <i>7202 93 00 – feroniobijs</i> <i>7202 99 – citi:</i> <i>7202 99 10 – ferrofosfors</i> <i>7202 99 30 – ferosilīcijmagnijs</i> <i>7202 99 80 – citi</i> 7204 – dzelzs atkritumi un lūžņi; lietņi lūžņu pārliešanai un tērauds	Oglekļa dioksīds
<i>2601 12 00 – aglomerētas dzelzsrūdas un koncentrāti, izņemot apdedzināto dzelzs pirītu</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>
7301 – dzelzs vai tērauda rievkonstrukcijas urbtas vai neurbtas, perforētas vai neperforētas, monolītas vai izgatavotas no saliktiem elementiem; metināti dzelzs vai tērauda leņķi, fasonprofili un speciālie profili	Oglekļa dioksīds

7302 – dzelzs vai tērauda izstrādājumi dzelzceļiem un tramvaju ceļiem: sliedes, pretslides un zobainās sliedes, pārmiju sliedes, sliežu mezgla krusteņi, pārmiju stieņi un citādi šķērssavienojumi, gulšņi, uzliktņi, paliktņi, ķīļi, balstpaliktņi, sliežu āķskrūves, atbalsta plāksnes un savilktni un citas detaļas sliežu savienošanai un nostiprināšanai	Oglekļa dioksīds
7303 00 – caurules, caurulītes un dobie profili, no čuguna	Oglekļa dioksīds
7304 – dzelzs (izņemot čugunu) vai tērauda bezšuvju caurules, caurulītes un dobie profili:	Oglekļa dioksīds
7305 – citas dzelzs vai tērauda caurules un caurulītes (piemēram, metinātas, kniedētas vai tamlīdzīgi sastiprinātas) ar apaļu šķērs griezumu, kura ārējais diametrs pārsniedz 406,4 mm	Oglekļa dioksīds
7306 – citādi dzelzs vai tērauda cauruļvadi, caurules, caurulītes un dobie profili (piemēram, ar vaļējo šuvi vai metināti, kniedēti vai citādi sastiprināti)	Oglekļa dioksīds
7307 – dzelzs vai tērauda piederumi caurulēm vai caurulītēm (piemēram, savienojumi, līkumi, uzmavas)	Oglekļa dioksīds

7308 – metālkonstrukcijas (izņemot pozīcijā 9406 iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tiltus un to sekcijas, slūžu vārtus, torņus, režģu konstrukcijas, jumtus, jumta konstrukcijas, durvis un logus un to rāmjus, durvju sliekšņus, slēģus, balustrādes, balstus un kolonnas) no dzelzs vai tērauda; dzelzs vai tērauda plāksnes, stieņi, leņķi, profili, fasonprofili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds
7309 00 – dzelzs vai tērauda tvertnes, cisternas, rezervuāri un tamlīdzīgas tilpnes jebkuru materiālu (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma:	Oglekļa dioksīds
7310 – dzelzs vai tērauda cisternas, mucas, cilindri, kannas, kastes un tamlīdzīgas tilpnes jebkura materiāla (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma:	Oglekļa dioksīds
7311 00 – dzelzs vai tērauda tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei	Oglekļa dioksīds
7318 – dzelzs vai tērauda skrūves, bultskrūves, uzgriežņi, kokskrūves, ieskrūvējamie āķi, kniedes, ierievji, šķeltnes, paplākšņi (ieskaitot atsperplāksnes) un tamlīdzīgi izstrādājumi	Oglekļa dioksīds

<i>7326 – citādi dzelzs vai tērauda izstrādājumi</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>
--	-------------------------

Alumīnijs

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
7601 – neapstrādāts alumīnijs	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7603 – alumīnija pulveri un plēksnes	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7604 – alumīnija stieņi un profili	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7605 – alumīnija stieple	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7606 – alumīnija plātnes, loksnes un sloksnes, kas ir biezākas par 0,2 mm	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7607 – alumīnija folija (spiesta vai nespiesta, uz papīra, kartona, plastmasas vai tamlīdzīgu materiālu pamatnes vai bez pamatnes), ar biezumu (neskaitot jebkuru pamatni) ne vairāk kā 0,2 mm	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7608 – alumīnija caurules un caurulītes	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7609 00 00 – alumīnija cauruļu savienotājelementi (piemēram, savienojumi, leņķa gabali, uznavas)	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7610 – alumīnija konstrukcijas (izņemot saliekamas būvkonstrukcijas, kas minētas pozīcijā 9406) un to daļas (piemēram, tilti un to sekcijas, piloni, režģu masti, jumta pārsegumi, būvkopnes, durvis, logi un to aplodas, durvju sliekšņi, margas, balsti un kolonnas); alumīnija plāksnes, stieņi, profili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži

<i>7611 00 00 – alumīnija cisternas, tvertnes, kubli un tamlīdzīgas tilpnes jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7612 – alumīnija cisternas, mucas, trumuļi, kastes un tamlīdzīgas tilpnes (ieskaitot neizjaucamas vai saliekamas cilindriskas tilpnes) jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apdari vai bez tās, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7613 00 00 – alumīnija tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7614 – alumīnija stieplu vijumi, troses, pītas lentes un tamlīdzīgi izstrādājumi bez elektroizolācijas</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7616 – citādi alumīnija izstrādājumi</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>

Ķīmiskas vielas

<i>KN kods</i>	<i>Siltumnīcefekta gāze</i>
<i>2804 10 00 – ūdeņradis</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>

II PIELIKUMS

Tādu preču saraksts, attiecībā uz kurām jāņem vērā tikai tiešās emisijas saskaņā ar 7. panta 1. punktu

Dzelzs un tērauds

<i>KN kods</i>	<i>Siltumnīcefekta gāze</i>
<i>72 – dzelzs un tērauds</i> <i>- Izņemot:</i> <i>- 7202 2 – ferosilīcijs</i> <i>- 7202 30 00 – ferosilīcijmangāns</i> <i>- 7202 50 00 – ferohromsilīcijs</i> <i>- 7202 70 00 – feromolibdēns</i> <i>- 7202 80 00 – ferovolframs un ferosilīcijvolframs</i> <i>- 7202 91 00 – ferotitāns un ferosilīcijtitāns</i> <i>- 7202 92 00 – ferovanādijs</i> <i>- 7202 93 00 – feroniobijs</i> <i>- 7202 99 – citi:</i> <i>- 7202 99 10 – ferofosfors</i> <i>- 7202 99 30 – ferosilīcijmagnijs</i> <i>- 7202 99 80 – citi</i> <i>- 7204 – dzelzs atkritumi un lūžņi; lietņi lūžņu pārļiešanai un tērauds</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>

*7301 – dzelzs vai tērauda rievkonstrukcijas
urbtas vai neurbtas, perforētas vai
neperforētas, monolītas vai izgatavotas no
saliktiem elementiem; metināti dzelzs vai
tērauda leņķi, fasonprofili un speciālie profili*

Oglekļa dioksīds

7302 – dzelzs vai tērauda izstrādājumi dzelzceļiem un tramvaju ceļiem: sliedes, pretslides un zobainās sliedes, pārmiju sliedes, sliežu mezgla krustēni, pārmiju stieņi un citādi šķērssavienojumi, gulšņi, uzliktņi, paliktņi, ķīļi, balstpaliktņi, sliežu āķskrūves, atbalsta plāksnes un savilktni un citas detaļas sliežu savienošanai un nostiprināšanai	Oglekļa dioksīds
7303 00 – caurules, caurulītes un dobie profili, no čuguna	Oglekļa dioksīds
7304 – dzelzs (izņemot čugunu) vai tērauda bezšuvju caurules, caurulītes un dobie profili:	Oglekļa dioksīds
7305 – citas dzelzs vai tērauda caurules un caurulītes (piemēram, metinātas, kniedētas vai tamlīdzīgi sastiprinātas) ar apaļu šķērs griezumu, kura ārējais diametrs pārsniedz 406,4 mm	Oglekļa dioksīds
7306 – citādi dzelzs vai tērauda cauruļvadi, caurules, caurulītes un dobie profili (piemēram, ar vaļējo šuvi vai metināti, kniedēti vai citādi sastiprināti)	Oglekļa dioksīds

7307 – dzelzs vai tērauda piederumi caurulēm vai caurulītēm (piemēram, savienojumi, līkumi, uznavas)	Oglekļa dioksīds
7308 – metālkonstrukcijas (izņemot pozīcijā 9406 iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tiltus un to sekcijas, slūžu vārtus, torņus, režģu konstrukcijas, jumtus, jumta konstrukcijas, durvis un logus un to rāmjus, durvju sliekšņus, slēģus, balustrādes, balstus un kolonnas) no dzelzs vai tērauda; dzelzs vai tērauda plāksnes, stieņi, leņķi, profili, fasonprofili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds
7309 00 – dzelzs vai tērauda tvertnes, cisternas, rezervuāri un tamlīdzīgas tilpnes jebkuru materiālu (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds
7310 – dzelzs vai tērauda cisternas, mucas, cilindri, kannas, kastes un tamlīdzīgas tilpnes jebkura materiāla (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds

<i>7311 00 – dzelzs vai tērauda tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>
<i>7318 – dzelzs vai tērauda skrūves, bultskrūves, uzgriežņi, kokskrūves, ieskrūvējamie āķi, kniedes, ierīevji, šķelttapas, paplākšņi (ieskaitot atsperplāksnes) un tamlīdzīgi izstrādājumi:</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>
<i>7326 – citādi dzelzs vai tērauda izstrādājumi</i>	<i>Oglekļa dioksīds</i>

Alumīnijs

<i>KN kods</i>	<i>Siltumnīcefekta gāze</i>
<i>7601 – neapstrādāts alumīnijs</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7603 – alumīnija pulveri un plēksnes</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7604 – alumīnija stieņi un profili</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7605 – alumīnija stieple</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>
<i>7606 – alumīnija plātnes, loksnes un sloksnes, kas ir biezākas par 0,2 mm</i>	<i>Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži</i>

7607 – alumīnija folija (spiesta vai nespiesta, uz papīra, kartona, plastmasas vai tamlīdzīgu materiālu pamatnes vai bez pamatnes), ar biezumu (neskaitot jebkuru pamatni) ne vairāk kā 0,2 mm	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7608 – alumīnija caurules un caurulītes	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7609 00 00 – alumīnija cauruļu savienotājelementi (piemēram, savienojumi, leņķa gabali, uznavas)	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7610 – alumīnija konstrukcijas (izņemot saliekamas būvkonstrukcijas, kas minētas pozīcijā 9406) un to daļas (piemēram, tilti un to sekcijas, piloni, režģu masti, jumta pārsegumi, būvkopnes, durvis, logi un to aplodas, durvju sliekšņi, margas, balsti un kolonnas); alumīnija plāksnes, stieņi, profili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7611 00 00 – alumīnija cisternas, tvertnes, kubli un tamlīdzīgas tilpnes jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži

7612 – alumīnija cisternas, mucas, trumuļi, kastes un tamlīdzīgas tilpnes (ieskaitot neizjaucamas vai saliekamas cilindriskas tilpnes) jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apdari vai bez tās, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7613 00 00 – alumīnija tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7614 – alumīnija stieple vijumi, troses, pītas lentes un tamlīdzīgi izstrādājumi bez elektroizolācijas	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7616 – citādi alumīnija izstrādājumi	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži

Ķīmiskas vielas

<i>KN kods</i>	<i>Siltumnīcefekta gāze</i>
2804 10 00 – ūdeņradis	Oglekļa dioksīds

III PIELIKUMS

Trešās valstis un teritorijas, kas **2. *panta nolūkā*** neietilpst šīs regulas darbības jomā

1. Trešās valstis un teritorijas, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā

Šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir šādās valstīs:

- Islande
- Lihtenšteina
- Norvēģija
- Šveice

Šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir šādās teritorijās:

- Bīzingena
- Helgolande
- Livinjo
- Seūta
- Melilja

2. Trešās valstis un teritorijas, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā attiecībā uz elektroenerģijas importu Savienības muitas teritorijā

[Trešās valstis vai teritorijas, kas Komisijai jāpievieno vai jāsvītro saskaņā ar 2. panta 11. punktu.]

IV PIELIKUMS

Iegulto emisiju aprēķināšanas metodes **7. panta nolūkā**

1. Definīcijas

Šajā pielikumā un V **un VI** pielikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) “vienkāršas preces” ir preces, kas saražotas ražošanas procesā, kam vajadzīgi tikai ielaides materiāli (prekursori) un kurināmais ar nulles iegultajām emisijām;
- b) “kompleksas preces” ir preces ■ , kas nav vienkāršas preces ■ ;
- c) “īpatnējās iegultās emisijas” ir vienā tonnā preču iegultās emisijas, kas izteiktas kā tonnas CO₂e emisiju uz tonnu preču;
- d) “CO₂ emisijas faktors” ir ģeogrāfiskajā apgabalā no fosilā kurināmā saražotās elektroenerģijas vidējā svērtā CO₂ intensitāte. emisijas faktoru iegūst, dalot **elektroenerģijas** nozares paziņotās CO₂ emisijas ■ ar tādas elektroenerģijas bruto apjomu, kura **attiecīgajā ģeogrāfiskajā apgabalā** saražota, izmantojot fosilo kurināmo; to izsaka tonnās CO₂ uz megavatstundu;
- e) **“emisijas faktors elektroenerģijai” ir CO₂e izteikta standartvērtība, kas atspoguļo preču ražošanā patērētās elektroenerģijas emisiju intensitāti;**
- f) “elektroenerģijas pirkuma līgums” ir līgums, saskaņā ar kuru persona piekrīt pirkt elektroenerģiju tieši no elektroenerģijas ražotāja;
- g) **“pārvades sistēmas operators”** ir operators, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944 2. panta 35. punktā¹.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

2. Faktisko **■** īpatnējo iegulto emisiju noteikšana vienkāršām precēm

Lai noteiktu konkrētajā iekārtā saražotu vienkāršu preču īpatnējās faktiskās iegultās emisijas, vērā ņem **■** tiešās un *attiecīgā gadījumā netiešās* emisijas. Šajā nolūkā izmanto šādu vienādojumu:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

kur:

SEE_g ir preču g īpatnējās iegultās emisijas, kas izteiktas kā CO₂e uz tonnu;

$AttrEm_g$ ir uz precēm g attiecinātās emisijas; un

AL_g ir preču aktivitātes līmenis, kas ir attiecīgajā iekārtā saražoto preču daudzums pārskata periodā.

“Attiecinātās emisijas” ir tā iekārtas emisiju daļa pārskata periodā, ko izraisījis ražošanas process, kura rezultātā rodas preces g, ja tiek piemērotas *ražošanas* procesa sistēmas robežas, kas noteiktas saskaņā ar 7. panta 7. punktu pieņemtajos īstenošanas aktos. Attiecinātās emisijas aprēķina ar šādu vienādojumu:

$$AttrEm_g = DirEm + IndirEm$$

kur:

$DirEm$ ir ražošanas procesā radušās tiešās emisijas, kas izteiktas kā tonnas CO₂e, sistēmas robežās, kas minētas saskaņā ar 7. panta 7. punktu pieņemtajos īstenošanas aktos, **un**

IndirEm ir netiešās emisijas, kas rodas preču ražošanas procesos patērētās elektroenerģijas ražošanas procesā un izteiktas CO₂e tonnās, sistēmas robežās, kas minētas īstenošanas aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 7. panta 7. punktu.

3. Faktisko Σ iegulto emisiju noteikšana kompleksām precēm

Lai noteiktu konkrētajā iekārtā saražotu vienkāršu preču īpatnējās faktiskās iegultās emisijas, Σ izmanto šādu vienādojumu:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

kur:

$AttrEm_g$ ir uz precēm g attiecinātās emisijas; Σ

AL_g ir preču aktivitātes līmenis, Σ kas ir attiecīgajā iekārtā saražoto preču *daudzums* pārskata periodā, un

EE_{ImpMat} ir ražošanas procesā patērēto ielaides materiālu (prekursoru) iegultās emisijas. Vērā ņem tikai tos ielaides materiālus (prekursorus), kas uzskaitīti kā relevanti ražošanas procesa sistēmas robežām, kā norādīts saskaņā ar 7. panta 7. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā. Relevanto EE_{ImpMat} aprēķina šādi:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

kur:

M_i ražošanas procesā izmantotā ielaides materiāla (prekursora) i masa un

SEE_i ir ielaides materiāla (prekursora) i īpatnējās iegultās emisijas. Attiecībā uz SEE_i iekārtas operators izmanto to emisiju vērtību, kuras rodas iekārtā, kurā ielaides materiāls (prekursors) saražots, ar nosacījumu, ka minētās iekārtas datus var precīzi izmērīt.

4. 7. panta 2. un 3. punktā minēto standartvērtību noteikšana

Lai noteiktu standartvērtības, iegulto emisiju noteikšanā izmanto tikai faktiskās vērtības. Ja faktisko datu nav, var izmantot literatūrā minētas vērtības. Pirms tiek savākti dati, kas vajadzīgi, lai noteiktu attiecīgās standartvērtības katram I pielikumā uzskaitītajam preču veidam, Komisija publicē norādījumus, kāda pieeja izmantojama, lai izdarītu korekcijas par atlikumgāzēm vai siltumnīcefekta gāzēm, ko izmanto kā procesa ielaides materiālu. ***Labāko pieejamo datu pamatā ir ticama un publiski pieejama informācija. Standartvērtības*** periodiski pārskata ar īstenošanas aktiem, ***kuri pieņemti saskaņā ar 7. panta 7. punktu***, pamatojoties uz visjaunāko un ticamāko informāciju, tostarp, pamatojoties uz trešās valsts vai trešo valstu grupas sniegto informāciju.

4.1. 7. panta 2. punktā minētās standartvērtības

Ja atzītais ***OIM*** deklarētājs nevar pienācīgi noteikt faktiskās emisijas, izmanto standartvērtības. ***Minētās*** vērtības nosaka pēc vidējās emisiju intensitātes katrā eksportētājvalstī un katrai no I pielikumā uzskaitītajām precēm (izņemot elektroenerģiju), kam pieskaita ***proporcionāli izstrādātu*** palielinājumu. ***Šo palielinājumu*** nosaka īstenošanas aktos, ***kas pieņemti, ievērojot 7. panta 7. punktu, un, pamatojoties uz jaunāko un uzticamāko informāciju, tostarp pārejas laikā savākto informāciju, to nosaka tādā līmenī, kas ir piemērots, lai nodrošinātu OIM vidisko integritāti.*** Ja uzticamus datus par eksportētājvalsti kādam preču veidam nevar piemērot, standartvērtības nosaka, pamatojoties uz vidējo emisiju intensitāti ***X % ES ETS*** iekārtu ar sliktākajiem rādītājiem attiecībā uz minēto preču veidu. ***X vērtību nosaka īstenošanas aktos, kas pieņemti, ievērojot 7. panta 7. punktu, un, pamatojoties uz jaunāko un uzticamāko informāciju, tostarp pārejas laikā savākto informāciju, to nosaka tādā līmenī, kas ir piemērots, lai nodrošinātu OIM vidisko integritāti.***

4.2. Šīs regulas 7. panta 3. punktā *minētās* standartvērtības importētai elektroenerģijai

Importētās elektroenerģijas standartvērtības nosaka ■ trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam, *pamatojoties vai nu uz specifiskām standartvērtībām saskaņā ar 4.2.1. punktu, vai, ja minētās vērtības nav pieejamas, uz alternatīvām standartvērtībām saskaņā ar 4.2.2. punktu.*

Ja elektroenerģiju ražo trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā un tranzītā piegādā caur trešām valstīm, trešo valstu grupām vai trešās valsts reģioniem, vai dalībvalstīm, lai to importētu Savienībā, izmantojamās standartvērtības ir tās trešās valsts, trešo valstu grupas vai trešās valsts reģiona standartvērtības, kurā elektroenerģija tika saražota.

4.2.1. Trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam specifiskās standartvērtības

Specifiskās standartvērtības ***nosaka kā CO₂ emisijas faktoru ■ trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā, pamatojoties uz labākajiem datiem, kas Komisijai pieejami.***

4.2.2. Alternatīvās standartvērtības

Ja trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam specifiska standartvērtība ***nav pieejama***, alternatīvo elektroenerģijas standartvērtību ***nosaka kā CO₂ emisijas faktoru Savienībā ■ .***

Ja, ■ pamatojoties uz ticamiem datiem, var pierādīt, ka ■ CO₂ emisijas faktors trešā valstī, trešo valstu grupā *vai trešās valsts reģionā* ir zemāks ■ *par Komisijas noteikto specifisko standartvērtību vai zemāks par CO₂ emisijas faktoru Savienībā*, minētajai trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts *reģionam var izmantot* alternatīvu standartvērtību, kuras pamatā ir minētais CO₂ emisijas faktors.

4.3 *Iegulto netiešo emisiju standartvērtības*

Standartvērtības netiešajām emisijām, kas iegultas trešā valstī ražotā precē, nosaka, izmantojot standartvērtību, ko aprēķina, pamatojoties vai nu uz Savienības elektrotīkla emisijas faktora, izcelsmes valsts elektroenerģijas tīkla emisijas faktora, vai izcelsmes valsts cenu nosakošā avota CO₂ emisijas faktora vidējo vērtību, ko aprēķina, pamatojoties uz minētās preces ražošanā izmantotās elektroenerģijas vidējo vērtību.

Ja trešā valsts vai trešo valstu grupa, pamatojoties uz ticamiem datiem, Komisijai pierāda, ka vidējais elektroenerģijas struktūras emisijas faktors vai cenu noteicošo avotu vidējais CO₂ emisijas faktors šajā trešā valstī vai šajā trešo valstu grupā ir zemāks par netiešo emisiju standartvērtību, šai valstij vai valstu grupai nosaka alternatīvu standartvērtību, kuras pamatā ir vidējais CO₂ emisijas faktors.

Komisija ne vēlāk kā 2025. gada 30. jūnijā pieņem īstenošanas aktu, ievērojot 7. panta 7. punktu, lai sīkāk precizētu, kuras no pirmajā daļā noteiktajām aprēķina metodēm piemēro standartvērtību aprēķināšanai. Šajā nolūkā Komisija pamatojas uz visjaunākajiem un ticamākajiem datiem, tostarp uz pārejas laikā savāktajiem datiem par elektroenerģijas daudzumu, kas izmantots I pielikumā uzskaitīto preču ražošanai, kā arī par izcelsmes valsti, ražošanas avotu un emisijas faktoriem, kas saistīti ar minēto elektroenerģiju. Konkrēto aprēķina metodi nosaka, pamatojoties uz vispiemērotāko veidu, kā sasniegt abus šādus kritērijus:

- *oglekļa emisiju pārvirzes novēršana;*
- *OIM vidiskās integritātes nodrošināšana;*

5. Nosacījumi par faktisko iegulto emisiju piemērošanu importētajai elektroenerģijai

Atzītais **OIM** deklarētājs ■ 7. panta 3. punktā minētajai aprēķināšanai standartvērtību vietā var piemērot faktiskās iegultās emisijas, ja ir izpildīti šādi kumulatīvie kritēriji:

- a) *uz elektroenerģijas daudzumu, par kuru tiek apgalvots, ka tiek izmantotas faktiskās iegultās emisijas, attiecas elektroenerģijas pirkuma līgums starp atzīto OIM deklarētāju un elektroenerģijas ražotāju, kas atrodas trešā valstī;*

- b) iekārta, kas ražo elektroenerģiju, ir vai nu tieši savienota ar Savienības pārvades sistēmu, vai arī var pierādīt, ka eksportēšanas brīdī nevienā punktā tīklā starp iekārtu un Savienības pārvades sistēmu nav bijusi fiziska tīkla pārslodze;
- c) ***iekārta, kas ražo elektroenerģiju, neemitē vairāk kā 550 gramus fosilā kurināmā izcelsmes CO₂ uz elektroenerģijas kilovatstundu;***
- d) visi atbildīgie pārvades sistēmu operatori izcelsmes valstī, galamērķa valstī un attiecīgā gadījumā ikvienā ■ tranzītvalstī ir stingri nominējuši ■ elektroenerģijas daudzumu, par kuru tiek apgalvots, ka tiek izmantotas faktiskās iegultās emisijas, un nominētā jauda un elektroenerģijas ražošana elektroenerģijas ražošanas iekārtā ■ attiecas uz to pašu laika periodu, kas nav ilgāks par vienu stundu;
- e) iepriekš minēto kritēriju izpildi sertificē akreditēts verificētājs, kurš saņem vismaz ikmēneša starpposma ziņojumus, kas apliecina, kā ir izpildīti iepriekš minētie kritēriji.

Saskaņā ar elektroenerģijas pirkuma līgumu uzkrāto elektroenerģijas daudzumu un tās atbilstošās faktiskās iegultās emisijas izslēdz attiecīgi no valsts emisijas faktora vai CO₂ emisijas faktora aprēķina, ko izmanto, lai aprēķinātu preču ražošanā izmantotās elektroenerģijas netiešās iegultās emisijas saskaņā ar 4.3. punktu.

6. Nosacījumi par faktisko iegulto emisiju piemērošanu netiešajām emisijām

Atzītais OIM deklarētājs 7. panta 4. punktā minētajam aprēķinam standartvērtību vietā var piemērot faktiskās iegultās emisijas, ja tas var pierādīt tiešu tehnisku saikni starp iekārtu, kurā importētā prece ir ražota, un elektroenerģijas ražošanas avotu, vai ja minētās iekārtas operators ir noslēdzis elektroenerģijas pirkuma līgumu ar trešās valsts elektroenerģijas ražotāju par tādu elektroenerģijas daudzumu, attiecībā uz kuru tiek prasīts izmantot specifisku vērtību.

7. Regulas 7. panta 2. punktā minēto standartvērtību pielāgošana reģiona specifikai

Standartvērtības var pielāgot konkrētām teritorijām un trešo valstu reģioniem, kur dominē specifiskas iezīmes attiecībā uz objektīviem *emisijas* faktoriem **■**. Ja ir pieejami minētajām specifiskajām vietējām iezīmēm pielāgoti dati un **■** *var noteikt* mērķtiecīgākas standartvērtības, tad var izmantot tās **■**.

Ja tādu preču deklarētāji, kuru izcelsme ir trešā valstī, **■** trešo valstu grupā *vai trešās valsts reģionā*, pamatojoties uz ticamiem datiem, var pierādīt, ka alternatīvas, reģionam specifiskas, *pielāgotas* standartvērtības ir zemākas par Komisijas noteiktajām standartvērtībām, tad šādus reģionam specifiskus pielāgojumus var izmantot.

V PIELIKUMS

Uzskaites prasības informācijai, ko izmanto iegulto emisiju aprēķināšanai **7. panta 5. punkta nolūkā**

1. Datu minimums, kas jāglabā importēto preču atzītam *OIM* deklarētājam

1. Atzītā *OIM* deklarētāja identifikācijas dati:
 - a) nosaukums;
 - b) *OIM konta numurs*.
2. Dati par importētajām precēm:
 - a) preču veids un katra preču veida daudzums;
 - b) izcelsmes valsts;
 - c) faktiskās emisijas vai standartvērtības.

2. Datu minimums, kas atzītam *OIM* deklarētājam jāglabā par importētajās precēs iegultajām emisijām, kas ir noteiktas, pamatojoties uz faktiskajām emisijām

Par katru *importēto* preču veidu, *ja iegultās emisijas nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām, glabā* šādus papildu datus:

- a) tās iekārtas identifikācija, kurā preces saražotas;
- b) tās iekārtas operatora kontaktinformācija, kurā preces saražotas;
- c) *verifikācijas ziņojumi*, kā izklāstīts VI pielikumā;
- d) preču īpatnējās iegultās emisijas.

VI PIELIKUMS

Verifikācijas principi un verifikācijas *ziņojumu* saturs *8. panta nolūkā*

1. Verifikācijas principi

Piemēro šādus principus ■ :

- a) verificētāji veic verifikācijas ar profesionālu skepticismu;
- b) *kopējās iegultās emisijas, kas jādeklarē OIM deklarācijā*, uzskata par verificētām ■ tikai tad, ja verificētājs ar pamatotu pārliecību konstatē, ka *verifikācijas* ziņojumā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un būtisku neatbilstību attiecībā uz *iegulto emisiju* aprēķināšanu *saskaņā ar IV pielikuma noteikumiem*;
- c) verificētāja veiktie iekārtas apmeklējumi ir obligāti, izņemot gadījumus, kad ir izpildīti specifiski kritēriji, kas ļauj atteikties no iekārtas apmeklējuma;
- d) lai izlemtu, vai nepatiesas ziņas vai neatbilstības ir būtiskas, verificētājs izmanto robežsliekšņus, kas noteikti īstenošanas aktos, kuri pieņemti saskaņā ar 8. panta 3. punktu.

Attiecībā uz parametriem, kuriem šādi robežsliekšņi nav noteikti, verificētājs izmanto ekspertu atzinumu par to, vai nepatiesi apgalvojumi *vai neatbilstības* atsevišķi vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem *vai neatbilstībām*, kas pamatoti ar to lielumu un veidu, uzskatāmi par būtiskiem ■ .

2. Verifikācijas ziņojuma saturs

Verificētājs sagatavo verifikācijas ziņojumu, kurā norāda preču iegultās emisijas un precizē visus jautājumus, kas attiecas uz veikto darbu, un tajā ietver vismaz šādu informāciju:

- a) *to iekārtu* identifikācija, kurā preces saražotas;
- b) *to iekārtu* operatoru kontaktinformācija, kurās preces saražotas;
- c) piemērojamais pārskata periods;
- d) verificētāja vārds un kontaktinformācija;
- e) **■** *verificētāja* akreditācijas *numurs* un *akreditācijas struktūras* nosaukums;
- f) attiecīgā gadījumā *iekārtu apmeklējumu datumi* vai iemesli, kāpēc *iekārtas* nav *apmeklētas*;
- g) katra deklarēto preču veida daudzumi, kas saražoti pārskata periodā;
- h) iekārtas tiešo emisiju *daudzuma noteikšana* pārskata periodā;
- i) apraksts par to, kā iekārtas emisijas tiek attiecinātas uz dažādiem preču veidiem;

- j) kvantitatīva informācija par precēm, emisijām un enerģijas plūsmām, kas nav saistītas ar šīm precēm;
- k) komplekso preču gadījumā:
 - i) ***katra*** izmantotā ielaides materiāla (prekursora) daudzums;
 - ii) īpatnējās iegultās emisijas, ***kas saistītas ar katru no izmantotajiem ielaides materiāliem (prekursoriem)***;
 - iii) ja izmanto faktiskās emisijas: ***to iekārtu*** identifikācija, ***kurās*** ielaides materiāls (***prekursors***) ir saražots, un faktiskās emisijas, kas rodas šā materiāla ražošanā;
- l) ***verificētāja paziņojums, kurā apstiprina, ka tas ar pamatotu pārliecību konstatē, ka ziņojumā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un būtisku neatbilstību attiecībā uz IV pielikuma noteikumiem par aprēķināšanu;***
- m) informācija par konstatētām un labotām būtiskām nepatiesām ziņām **■** ;
- n) informācija par ***konstatētām un labotām būtiskām*** neatbilstībām IV pielikumā izklāstītajiem aprēķināšanas noteikumiem.